

Virginia Woolf Fanzin

Türkiye Virginia Woolf Topluluğu Yayını

The Reader: The Other Side of the Mind

Sayı 1

Cilt 2, Mart 2026

Kapak İllüstrasyonu: Mesrure Melis Bilgin Koen

İçindekiler

EDİTÖRDEN

DENEMELER

Eleonora Tarabella: Angela Inside the Convent and Angela Inside the College. Life Among Women in Mansfield's 'Taking the Veil' and Woolf's 'A Woman's College From Outside'

Valérie Favre and Anne-Laure Rigeade: Towards A Room of One's Own Centenary

Ecrin Yücel: Bir An Kadar Hayat: Virginia Woolf'un Hikâyelerinde "Moment of Being"

Demet Karabulut Dede: *The Life of Violet*, Kısa Bir Değerlendirme

VİRGİNİA WOOLF İLE KARŞILAŞMALAR

Hande Koçak: Sayesindeler

Nilüfer Kuyaş: Ruh İkizim Virginia Woolf

ŞİİR DOSYASI

Duygu Çelik: Bağlaç Sensin

Ekin Köklü: Domestik

Destina Berfin Sever: Zorunluluk Çağı

ÇEVİRİ

Özlem Gülen: Sussex'i Örten Akşam: Bir Arabadan Süzülen Düşünceler

SEMİNER RAPORLARI

Demet Karabulut Dede: Woolf Seminerleri Raporu: 2025 Güz

Selvi Danacı: Editör Buluşmaları, 2025 Güz

DUYURULAR

Editörden

Virginia Woolf Fanzin, yalnızca bir hayranlık duygusundan değil; bir çağrının, bir yankının, bir arayışın ürünü. Virginia Woolf'un sesi, zamanın ve mekânın ötesinden bize hâlâ sesleniyor. Onun cümlelerinde yalnızca edebiyat değil, düşünce, direnç ve derinlik var. Her satırını, zihnimizi yeni biçimlerde düşünmeye davet ediyor; her suskunluğu, başka bir dünyanın kapısını aralıyor.

Türkiye'de Woolf'un izleri sessiz ama kalıcı: çevirilerde, akademik metinlerde, kişisel okuma defterlerinde ve belki de en çok, onunla içsel bir bağ kuran kadınların düşünce dünyasında. Bu fanzin, o sessiz izleri görünür kılmak, Woolf'un metinlerini bizim coğrafyamızda yeniden yankılatmak için var.

Bu sayıda yer alan her katkı—bir deneme, bir çeviri ya da bir görsel—Woolf'un ruhuyla konuşuyor; ama aynı zamanda ona kendi sesimizi katıyor. İstanbul'un sokaklarından, Anadolu'nun kıyılarından, geçmişin ve bugünün kadın anlatılarından süzülerek geliyor bu sesler. Bunlardan biri de bu sayıya "The Reader: The Other Side of the Mind" başlıklı illüstrasyonu ile katkıda bulunan Mesrur Melis Bilgin Koen'e ait. Kendisine içten teşekkürlerimizi iletiriz.

Bu sayıda da Woolf'u yalnızca bir klasik olarak değil, yaşayan bir düşünce olarak okumaya davet ediyoruz sizi. Kışkırtıcı, kırılğan, cesur ve hâlâ çok çağdaş. Bu yolculukta bizimle olduğunuz için teşekkür ederiz.

Sevgiyle,

Baş Editör

Demet Karabulut Dede

Editörler Kurulu

Nilüfer Kuyaş

Şima İmşir

Editor's Introduction

Welcome to the inaugural issue of *Virginia Woolf Fanzine*, a space born out of admiration, curiosity, and a shared desire to keep Woolf's voice resonating across time and borders.

Virginia Woolf was never just a writer. She was a questioner of forms, a challenger of norms, and a weaver of consciousness. Her words continue to ripple through literature, feminism, and philosophy, inviting us to think differently—not only about fiction, but about life itself. In Turkey, her influence has often been felt quietly, through translations, academic studies, and the private reveries of readers who find in her prose a mirror to their own complexities.

This fanzine is our collective response. It is a tribute, a conversation, and a celebration. Here, Woolf meets Istanbul's streets, Anatolia's silences, and the layered histories of Turkish women writers and thinkers. Each contribution—be it essay, artwork, translation—echoes Woolf's spirit while refracting it through our own cultural lens. One of them belongs to Mesrure Melis Bilgin Koen, who contributed with her illustration entitled 'The Reader: The Other Side of the Mind'.

We hope this issue inspires you to revisit her work, to read her not only as a canonical figure but as a living presence—provocative, tender, and endlessly modern.

Thank you for joining us on this journey.

Warmly,

Editor-in-Chief

Demet Karabulut Dede

Editorial Board

Nilüfer Kuyaş

Şima İmşir

I don't much
en either for the
a lectures upon
Club — a depl
mped an unhar
are for Dorothy
d, or Virginia W
that Prelude a
als of their time
Why can't I be
write?

I'm writers.
ns & reviews &
Blunden an
And why doe
caulay here the
Harum woman
nighted. If
riously, a belie
urford need be

Denemeler

Angela Inside the Convent and Angela Inside the College. Life Among Women in Mansfield's 'Taking the Veil' and Woolf's 'A Woman's College From Outside'

Eleonora Tarabella

I think and think: yet still I fail –

Why must this lady wear a veil?

Why does elect to mask her face

Beneath that dainty web of lace?

(Walter De La Mare, *The Veil and Other Poems*, 1921)

I was no longer alone. She was with me

– beside me. She had said 'us'. She had lifted me to her star.

(Olivia (Dorothy Strachey), *Olivia*, 1949)

Two stories that have not been often analysed together, 'Taking the Veil' by Katherine Mansfield and 'A Woman's College From Outside' by Virginia Woolf, share indeed many characteristics: a female protagonist whose name is or becomes 'Angela', an imaginary or real life within a female community (a convent or a woman's college that are also described from an external perspective), a black book and an 'illicit' love. It is then interesting to compare both stories, and reflect on how their authors describe female communities, and how their protagonists have to face patriarchal and family restrictions.

Queen's College – where Katherine Mansfield had been studying for three years since 1903 – is a block of Georgian and Art Nouveau facades. Fostering women's emancipation, discipline in that school appeared quite bland: "there was no uniform, and girls were allowed out in pairs to explore London [...]" (Tomalin 20). It is then possible to imagine a 15-year old Kathleen (as this was her real name) to step into the porch at 45 Harley Street, and walk 'shoulder to shoulder'^[1] with one of her sisters, or an another pupil, towards Oxford Street or Regent's Park.

An imaginary life in a convent, although marked by Sister Agnes' singing lessons, would not grant Edna the same freedom. The protagonist of Mansfield's 'Taking the Veil' (1923) sits down on a bench outside a religious building. A particular species of birds surrounds her: the 'Convent pigeons' (SKM 341) which, although flying high, seem to perpetually belong to that place, and be compelled not to go too far. Despite hearing only from outside Sister Agnes and a group of nuns, or novices, singing *Ah-me*, Edna suddenly plunges inside the convent thanks to her powerful imagination. She becomes Sister Angela in a flash, and without any sort of introductory explanation on the part of the author, a future of reclusion stretches immediately in front of her eyes as, "if she did not marry Jimmy, of course she would marry nobody" (*Ibidem*).

On a textual level, the rapid transformation from a young woman of marriageable age to a nun is worked out by Mansfield by means of a specific lexicon in the use of verbs that juxtapose without any authorial overt intervention. From the present simple of "She takes the name of Sister Angela [...] All her lovely hair is cut off. [...] Sister Angela goes from the convent to the chapel", (SKM 341-2) the narration turns to the simple past tense. The link between these two different structures in the plot is marked by the contemporary presence of a bee that "crept into a freesia" (SKM 342), and of Sister Angela who "looked at it" (*ibidem*). In this case, as the simple past of 'looked at it' signals Edna's total identification with Sister Angela: "Her *alter ego* steps out from the present simple describing a daydream, and takes possession of a simple past narration" (Ascari b 198).^[2]

Going back to Edna's secular version, it is interesting to notice how Mansfield describes a girl who is only eighteen, and is already officially engaged with Jimmy. She has been aware that "they were going to marry each other ever since they walked in the Botanical Gardens with their nurses". (SKM 340). Unfortunately, such a happy ending's anticipation is soon threatened. As a matter of fact, while watching a play at the theatre with her boyfriend, Edna immediately falls in love at first sight with an actor on stage. For him she would abandon her life, and start a new one. Nevertheless, a groundless dream of this kind doesn't lead anywhere: a life inside a "happy home" (SKM 339) has already been planned for the girl by someone else. The alternative – and Mansfield's character is not at all different from many women in the flesh at the writer's time – is to be shut in a convent, have one's hair cut to eradicate any sex appeal, and walk nearly exclusively towards the chapel.

However, being the alternative so shabby, Edna prefers dreaming big: in her imagination, Sister Angela is soon canonized as a saint. All stages and alternatives prescribed for a woman by a patriarchal society are therefore brought into play by Mansfield: the girl of marriageable age, the fiancée, the mother, the prostitute (Edna would be considered as such if she eloped with the actor), the nun, and the saint.

As far as the mother's role is concerned, Ascari analyses the lyrics of Sister Agnes' singing lesson. 'Ah-me' modulates the nun. Then a little flower falls on Edna's lap, and Sister Agnes' voice suddenly cries: 'Ah-no'. The flower falling on Edna's lap can be interpreted as a promise of maternity, which is then soon denied by means of that 'Ah-no'. The notes coming from the convent are related by the protagonist to her possible different conditions, as if they provided a comment to her future possibilities (see Ascari b 198).

The status of saint is preferable to the whole range of feminine roles, but can be officially reached only at a very high cost: death. Like Virginia Woolf, who imagines suicidal scenes connected to the nonhuman world in *The Voyage Out* and *Flush*⁴³, for example, Mansfield also feels fascinated by the subject of death and, still like her friend writer, she extends it to animals and insects in prose texts ('The Fly'), or poems ('The Butterfly'). In 'Taking the Veil', an imaginary death is experienced by the human protagonist, but is still linked to a nonhuman creature, a stray animal who forces Sister Angela to go outside the convent and, consequently, to die. She, in fact, catches a high fever when rescuing the small living being. Details of species are not supplied with certainty, but it is significant how the noise Sister Angela hears at night could be the cry of a kitten, or a lamb, "or – well, whatever little animal might be there "the garden" (SKM 342). Mansfield does not supply the scene with definite and incontrovertible features: her readers are constantly bearing in mind that they are reading a story within the story, in a frame structure that is the fruit of Edna's rêverie. The animal is fundamental only as a narrative device. Free to roam outside unlike Sister Angela, the kitten or lamb is characterised as little and tender: aspects that justify the nun's actions of going *out* to save the living being by bringing it *in*. Being fond of cats as her biographies reveal, Mansfield soon writes of a poor kitten, but the alternative of 'lamb' she offers is yet fuller of implications. The lamb is in fact the religious symbol of a sacrificial victim, and Sister Angela – as Edna is conceiving her in her mind – sacrifices her own life of a woman who has profaned a pre-ordered destiny with the disorder of an illicit love.

A similar extemporaneous passion, again so illicit as not to be expressible in words, is the one felt by another Angela who is not a nun, and yet lives inside a building full of girls. She is the protagonist of Virginia Woolf's 'A Woman's College From Outside'. This short story was originally sketched for a chapter in *Jacob's Room*, but was then abandoned to appear later on in *Atalanta's Garland*, the 1926 book of the Edinburgh University Women's Union, also containing 'Two Unpublished Sketches' by Katherine Mansfield (EUWU 2).⁴⁴

If, in 'Taking the Veil', it is through Edna's perspective that we imagine the convent from outside – a literary transposition of St. Mary's Convent, not very far from Tinakory Road where Mansfield lived – the first character to

show us the externals of Woolf's college is the wind. Anthropomorphized as 'she', the wind "lapsed dreamily in the midst of grey-blue clouds over the roofs of Newnham" (AHH 139), and offers the readers a sight of rooms where "slept innumerable women" (*ibidem*). One of them is instead still awake and, unlike the homonymous nun in Mansfield's story, she already lives inside a female community, possibly sharing some of Woolf's real experiences when, although for a few hours in a week, she attended King's College in 1897 for Greek, Latin, German and History classes.⁵¹

Angela Williams inside the college is seen from outside. While standing in front of the window, she contemplates her image in the glass similarly to Beryl who, in Mansfield's 'Prelude', dialogues with her own reflection in her bedroom's mirror. The narcissistic satisfaction – "a proof of the rightness of things" (AHH 139) that sanctions Angela's presence among the other girls as the only one who came to Newnham "for the purpose of earning her living" (*ibidem*) – will be then enriched and complicated by a hint of pain. Like Mansfield's Sister Angela, Woolf's protagonist is in fact sentimentally involved in a sudden, illicit love for a schoolmate – Alice Avery – who has just kissed her or, at least, "touched her head with her hand" (AHH 141). The latter clarification on the part of the writer weakens the certainty of an intimate contact between women (the kiss) with a more detached and less compromising action (the caress). The result is, however, a falling in love that is rapid and restless like "a wind-lashed sea in her heart" (*ibidem*). It causes Angela to stay awake, and sigh in front of the window.

Love between her and Alice is romantically described as astonishing: it must be guarded as a precious fruit; it has the appearance of a sudden ecstasy with a nuance of miracle. At the same time, such an intense feeling between two women has to be retained: words, even those pronounced mentally, would diminish the strength of what must be "left to glow there" (*ibidem*). The kiss or caress received from Alice is an epiphany for Angela: it gives meaning and light to her life, but tinges it with the same painful impossibility as the one characterizing Sister Angela's love for the actor on stage in Mansfield's story. Like Clarissa Dalloway who, in front of a window, pulls the strings of her past years at the end of the party, and like Mansfield's Bertha Young in 'Bliss' who, still from a window, watches a pear in her garden, Woolf's Angela becomes aware of a 'blazing moment' that mixes bliss, precisely, and pain.

However, already from the beginning of both 'Taking the Veil' and 'A Woman's College From Outside', a concrete object links both Mansfield's and Woolf's protagonist to the material reality of a life she is compelled to follow: a black book. On the first page of her short story, Mansfield seems to push her readers to be spectators of an idyllic scenography outside the convent. No one stepping on the virtual stage can ever be sad: the spring morning is beautiful, windows are spread open, a dog barks, boys whistle, people walk lightly, and the first parasol of the year appears in the distance. Yet Edna – the main actor on the scene – doesn't feel happy. Soon, however, Mansfield hints at the fact that even this incapacity to adjust to the external world may look like another performance: an artificial and intentional personification of a specific mood. As a matter of fact, "it is not easy to look tragic at eighteen, when you are extremely pretty, with the cheeks and lips and shining eyes of perfect health" (SKM 339). Edna's attire, with a French frock and a new hat, underlines youth and lightheartedness, and contrasts with a tunic void of jewels, as those given away to friends by a possible future nun who abandons secular life. However, the black book Edna is carrying is "bound in horrid black leather" (*ibidem*) and, although "only by accident" (*ibidem*), it provides "a gloomy note" (*ibidem*). The girl has just borrowed the volume from the local library to justify her desire to go out of her house, stay alone, and reflect. The fact that she needs a similar excuse means that she doesn't feel free to do what she likes, even though she has not yet been transformed into a fictionalized nun. The black book will then function as a sort of magic object, a missal, a viaticum for Edna's mental metamorphosis.

Analysing several resonances between 'Taking the Veil' and 'A Woman's College From Outside', it is significant to notice that Angela Williams also owns a black book. Like Mansfield's Edna, the girl is young and, looking at her

reflection in the window glass, she is “glad to be Angela” (*AHH* 139). The girl is living inside a college but, moving away from the window, she transforms into any woman feeling at ease in her house, “running here and there, patting and darting” (*ibidem*). It is therefore possible to observe how both protagonists’ virtual transformations move towards different directions:

Inside (Edna’s home) outside (theatre, library and garden) inside (Sister Angela in the convent)

Inside (Angela Williams in the college) inside (any woman in her house she is compared with)

Mansfield’s protagonist is therefore more dynamic both in internals and in externals, while Woolf’s imaginary landscapes are described only by means of her characters’ thoughts. Angela Williams does not pass beyond the window: a liminal boundary between the world inside and the world outside. What remains immutably seen from an external perspective is the building, namely the convent or the college: a fictitious residence for Mansfield’s protagonist, and a ‘real’ one for Angela Williams.

As it happens in Katherine Mansfield’s story, Woolf’s Angela also owns a black book that casts a gloomy light upon her happiness. The solid and dark object reminds this character how her parents have to work hard to pay for the college boarding costs; Angela Williams must then practically build her future, without losing time with impossible loves or narcissistic contemplations. The subject of the book is in fact science of economics, and has the purpose of bringing the protagonist back to the reality of her family context. She, thus,

could not forget even in moments of impassioned adoration the cheques of her father at Swansea; her mother washing in the scullery: pink frocks out to dry on the line; tokens that even the lily no longer floats flawless upon the pool, but has a name on a card like another (*AHH* 139).

For both Mansfield’s Edna and Woolf’s Angela, time to be ‘lilies’ is soon over: they are both required to put their parents’ expectations into practice, either marrying or learning a remunerative profession.

Apart from many similarities between the two stories, a marked difference results in their plots: while Woolf focuses on other female characters, especially ‘Good Bertha’,^[6] Mansfield keeps concentrated, nearly until the epilogue, exclusively on Edna/Sister Angela, as if the rapid complexity of details used to build the metamorphosis from girl to nun should already be sufficient.

In Woolf’s story, ‘Good Bertha’ functions as Angela Williams’ counterpart. While the latter is restless, and moves around the room, ‘Good Bertha’ shows a peaceful personality, and would rather sleep than chat or play cards at night with the other girls. But

Since night is free pasturage, a limitless field, since night is unmoulded richness, one must tunnel into its darkness. One must hang it with jewels. Night was shared in secret, day browsed on by the whole flock (*AHH* 140).

Life among women in a college is divided between ‘night and day’, clandestinity and legitimacy. The ‘jewels’ given away by Mansfield’s Sister Angela, represent here a metaphorical opportunity for ‘Good Bertha’. She can hang the darkness with them, namely stay awake in order to share the secret emotions caused by the girls’ transgression of the college rules. The most subversive and liberating act is laughter and, when all girls laugh together in their room, it is as if a bird chirped outside. Laughing, for these young women, means to be metaphorically endowed with a pair of wings, consenting them to fly away from restrictions. The elderly supervisors will immediately grasp “the ivory

rod of office”(AHH 140) as soon as they get up. On the contrary, “this laughter of mind and body” (*ibidem*) has the power to dispel rules and discipline, and fertilize the earth.

If, in ‘Taking the Veil’, the lamb outside the convent causes Sister Angela’s death, in ‘A Woman’s College from Outside’, Woolf uses sheep as a metaphor to build a contrast between free insurrection at night and ordered discipline by day. It is only when they are unguarded that Angela, Bertha, Helena or Sally can move in “free pasturage” in a limitless field (AHH 140). Woolf enriches the sheep metaphor by describing the college as “a dairy or nunnery, a place of seclusion or discipline, where the bowl of milk stands cool and pure and there’s a great washing of linen” (*ibidem*). White is, therefore, the prevailing colour to express purity, steadiness, and levelling of conditions. There is no place for coloured hats and frocks like those Mansfield’s Edna wears. Subjectivity and rebellion only belong to the night although, inside the college, one name is like the other, and they all appear on identical cards pinned on the dormitory doors.

However, discipline and conformity must have their lure if Mansfield, after meeting a pair of nuns in August 1921, wrote to her friend Dorothy Brett that she felt a romantic love for these gentle ‘columbines’ who “have just come with needle work made by infants in their convent” (KML 125). This visit, according to Cherry Hankin has probably influenced Mansfield’s ‘Taking the Veil’ (see Hankin 17). Paradoxically, it’s a life of restrictions, prayers, blue hoods or veils that reveals a capacity to attract an undisciplined Katherine Mansfield who, as Virginia Woolf pointed out, had already encountered a variety of experiences at a very young age. As a matter of fact, while in her twenties Woolf still imagined herself as a wallaby snouting on her friend Violet Dickinson’s bosom (see Nicolson and Trautman (eds.) 96), Mansfield’s sexual life was that of an adult woman with no impediments.

That Edna should see a life inside a convent as a possible way out from a wedding future already established for her appears therefore significant. The other alternative, the unacceptable love for the actor, is not abandoned completely but re-enters, as a fictionalized subplot, in the metafictional plot with Sister Angela as protagonist. In fact, even being a nun, Sister Angela does not stop loving her prince charming, but consummates herself in these feelings until facing a sanctified death. During her last moments as Edna, she lets the actor be delivered with a box of white flowers – the symbol of her virginal choice – and, hidden among them, a card states: “The world forgetting, by the world forgot” (SKM 341). The anonymous message is a proof of the protagonist’s annihilated identity. Closed in a place full of women, the nun is forgotten by the world outside, just exactly like Angela Williams and her schoolmates: their names are indeed written on doors, but none of them shows more significance than others.

Woolf’s Angela, however, is split between the aspects she manifests outside – her duties, her chats and games with the other girls – and the feelings she keeps inside herself: her love for Alice that must be guarded and silenced. Mansfield’s Sister Angela, instead, will have to become a saint if she wants to acquire a subjectivity, and step out from oblivion. As a saint, her “tragic, tragic love” (SKM 342) will be remembered for ever; as a saint, she will be mourned by her old parents kneeling by her grave; even by Jimmy who, despite his ruined life, will always be respectful towards a woman who, after all, had not chosen another man.

Towards the epilogue of ‘Taking the Veil’, Sister Angela rapidly becomes Edna again. It is once more the black book which, falling on the ground, triggers the protagonist’s quick reappropriation of her identity and self-awareness. Edna realizes the fallacious nature of her daydream, and considers the happiness of her actual secular status. “She has not done it”. Writes Mansfield. “Oh, heavens! Oh, what happiness. She is free, young, and nobody knows her secret. Everything is still possible for her and Jimmy” (*ibidem*). However, even this powerful stress on Edna’s happiness makes Mansfield’s readers consider the lack of spontaneity in the protagonist’s feelings for her boyfriend.

Maurizio Ascari in fact underlines how this loving voluptuousness sounds as an additional 'let's pretend' (Ascari b 199).

Edna's secret love will remain unrevealed like Angela Williams' feelings for Alice Avery. Woolf's protagonist, at the end of 'A Woman's College From Outside', is also so happy as not to be able to fall asleep. Her happiness is delineated as a light at the end of a tunnel: an entire life that spreads in front of her, and is full of a world that is "all good; all lovable" (AHH 141). Yet, even in this case, such a 'bliss' is not so complete and perfect as it seems. It contains, on the contrary, a hint of melancholy. Angela actually rises from her bed and, approaching the window, she looks out "upon the garden, where the mist lay, all the windows open, one fiery-bluish, something murmuring in the distance, the world of course, and the morning coming, 'Oh,' she cried, as if in pain" (AHH 142). Again her experience is not solipsistic like Edna's recovery of her real self. 'All the windows open' suggest in fact new possibilities for every girl in the 'morning coming', at least until pain prevails, and makes Angela cry a sort of lament. It is possible to imagine a virtual camera that shoots a close-up of the protagonist at the window until the fade of the mist outside. This cinematographic idea is somehow connected with the beginning of the story, when the anthropomorphised wind also focuses on the college externals as if moving a camera.

Mansfield's epilogue suggests instead a theatrical scene that stresses the importance of theatre in the plot (Edna is watching a play with Jimmy when she falls in love with the actor on stage). At the end of 'Taking the Veil', the protagonist thinks of the possible future house she can live in with Jimmy as she is not, thankfully, a nun at all. She also imagines a little boy, the couple's son, who watches them plant roses: an idyllic image of conjugal love and maternity. Edna doesn't rise from her bed as Woolf's Angela does, but from the bench she had been sitting on during all her long *rêverie*. As in a theatrical scene, the protagonist is alone on a hypothetical stage, and stretches out her arms to welcome an imaginary sister of her little son. The maternal dream has just become complete. The "little love came flying through the air to her" (SKM 342); the Convent pigeons are now 'darling', and the narrow windows are only seen from outside, because Edna has not taken the veil at all. In her theatricality, the girl feels she is 'in - love' (SKM 343).¹²¹ Graphically, the hyphen that separates the words suggests how a line from the happy ending of a script should be articulated although, in reality, Edna doesn't speak. It is the narrator who merges into her mind, and reveals her thoughts. When Sister Angela becomes Edna again, Mansfield – in opposition to Woolf – does not use any single term that could suggest pain or melancholy. This careful omission, however, once more stresses how Edna still attaches to a fictional representation of reality. Her imagination enhances with positive details a future of wife and mother that has already been prescribed for her. Unfortunately, she does not appear to be actually in love with her future husband, if she would be ready to elope with the first actor she sees. Readers are left with the feeling that Edna won't run away, as Mansfield did soon after getting married to George Bowden. On the contrary, her protagonist will adapt her inner self to the external appearance she is compelled to maintain in compliance with what she is expected to do. It's 'an inevitable step', as Virginia Woolf writes in 'Night and Day', referring to the expected marriage between Katharine Hilbery and William Rodney (see ND 224).

In any case, while women are compelled to meet the expectations of their families, men are not requested to do the same. Both Edna and Angela Williams try to find refuge in their imagination, in a vision of the external world that appears more coloured than what it actually is. Woolf's protagonist, moreover, sucks her thumb like a child when lying in bed, even if she is nineteen. Edna's personality also shows a certain lack of maturity when she consciously prepares herself to experience life with antithetical feelings of enthusiasm or sorrow. To see life in bright colours is typical of a young age, when sensations do not possess the same moderation as the one expected from older people.

To sum up, an imaginary Angela inside the convent and a 'real' Angela inside the college are representative of innumerable other girls. At the time of both writers, these Angelas could laugh together, but were not allowed to

go alone out of the walls of an imposed discipline. Their destiny was to get married, pray and take care of their families. Their dreams could not roam outside like stray animals, nor fly beyond narrow windows. Their dreams had to be 'left to glow there'.

Notes

^[1] See the lyrics of *The March of the Women* composed by Virginia Woolf's friend Ethel Smyth.

^[2] The translation is mine.

^[3] In *The Voyage Out*, Mrs Elliot reveals to Mrs Paley that a terrier has taken its life, and concludes: "Animals do commit suicide" (VO 132). In *Flush*, Woolf writes that Nero, Carlyle's wife's dog, throws himself from a window, as he couldn't stand living in Cheyne Row (F 131). In the notes added by Woolf herself at the end of the novel, however, the narrator specifies that Nero remained unharmed. He was killed by a cart ten years after, and was buried in the same street: a Cheyne Row (F 161).

^[4] If the short story had appeared as a chapter in *Jacob's Room*, it would have functioned in opposition to the male university attended by Jacob, but its value would have somehow been reduced.

^[5] Moreover, from 1905 to 1907, Virginia Stephen gave lectures on English literature, history of art, Greek history and other subjects at Morley College, which was, however, attended both by men and women. In 1928, Virginia Woolf spoke about 'Women and Fiction' at Newnham (where women students were admitted, although degrees were not granted until the 1920s) and Girton. The latter women's colleges were merged together in the fictional 'Fernham' that appears in *A Room of One's Own*. Among the heads of the Ladies' Department, King's College included Lilian Faithful: one of the first women magistrates in England.

^[6] A character who bears the same name as the protagonist of Mansfield's 'Bliss'.

^[7] Italics is mine.

Bibliography

Ascari, M., *Introduzione*, in K. Mansfield, *Il nido delle colombe*, (Venezia: Marsilio, 2002), pp. 9-33.

Edinburgh University Women's Union, *Atalanta's Garland*, Edinburgh: Constable 1926.

Hankin, C., *Introduction*, in K. Mansfield, *The Doves' Nest and Other Stories*, (Auckland: Century Hutchinson, 1988), pp. 11-24.

Kimber, G., *Katherine Mansfield and the Art of the Short Story*, (London, New York and Shanghai: Palgrave Pivot, Cornell University Press, 2015).

Lee, H., *Virginia Woolf*, (London: Chatto & Windus, 1996).

Mansfield, K., *The Letters of Katherine Mansfield*, (London: Constable & Co. Ltd., 1928), Vol 2.

Mansfield, K., *The Collected Short Stories*, (Ware: Wordsworth Editions, 2006).

Nicolson, N. and J. Trautman (eds.), *The Flight of the Mind: The Letters of Virginia Woolf*, vol. 1, (London: The Hogarth Press, 1975).

Tarabella, E., *Ti dico un segreto - Virginia Woolf e l'amore per le donne*, (Guidonia: Iacobelli Editore, 2017).

Tomalin, C., *Katherine Mansfield. A Secret Life*, (London and New York: Penguin Books, 2012).

Wilson, J., *Veiling and Unveiling: Mansfield's Modernist Aesthetics Author(s)*, in *Journal of New Zealand Literature (JNZL)*, (Wellington: Journal of New Zealand Literature, 2014), No. 32, Part 2, pp. 203-25.

Woolf, Virginia, *Flush - A Biography*, (London: Hogarth Press 1933).

Woolf, V., *The Voyage Out* (Oxford: Oxford University Press, 1992).

Woolf, V., *Night and Day* , (Oxford: Oxford University Press, 2000).

Woolf, V., *A Haunted House: The Complete Shorter Fiction*, (London: Vintage, 2003).

Towards *A Room of One's Own* Centenary

Valérie Favre (Université Paris 1 Panthéon Sorbonne)

& Anne-Laure Rigeade (Université Paris Est Créteil)

But she lives; for great poets do not die; they are continuing presences; they need only the opportunity to walk among us in the flesh. This opportunity, as I think, it is now coming within your power to give her. For my belief is that if we live another century or so [...] and have five hundred a year each of us and rooms of our own [...], then the opportunity will come and the dead poet who was Shakespeare's sister will put on the body which she has so often laid down. Drawing her life from the lives of the unknown who were her forerunners, as her brother did before her, she will be born¹⁴.

As we approach *A Room of One's Own*'s centenary – a celebration which we still hope may lead to Judith Shakespeare's resurrection – few would dispute the *continuing* and ever-growing *presence* of Virginia Woolf's 1929 essay around the globe. Over the past decades, *A Room of One's Own* has become part of the literary and feminist canon, resonating in our cultural imaginaries and collective memories and crossing countless geographical and linguistic borders. It has been repeatedly and variously adapted, revised, and reimagined but also commodified. It may not – yet – *walk among us in the flesh*, but it is everywhere.

With the “*A Room of One's Own: Echoes and Circulation*” research project, we are exploring this complex phenomenon by revisiting the essay and tracking its legacy. Our aim is to examine its multiple appropriations and interpretations, analyze the history of the text's translations and the national specificities of its heritage, and chart the editorial, cultural and political processes that have enabled *A Room of One's Own* to become a global work. By tracking its myriad afterlives, we hope to answer the following question: nearly a century after its publication, what echo chambers has *A Room of One's Own* opened up?

We first set out to analyze the circulation of the text in the humanities and social sciences. In 2023/2024 we organized a series of seminars to evaluate *A Room of One's Own*'s propensity to foster dialogue between different fields of knowledge. Art historian Camille Morinaux presented the essay's legacy for women artists and stressed how Woolf's room of one's own has become a source of inspiration for countless women artists and curators. But the Woolfian room may equally be used as an epistemological tool as highlighted by Yann Calberac, who shared with us a geographical reading of the essay and demonstrated how Woolf's conceptualization of space and spatialities can be of interest to geographers as it contributes to redefining space as not merely positional but relational. Beyond the room of one's own, Eric Fassin examined Woolf's essay from a sociological perspective and highlighted the contemporary echoes of Woolf's feminism, from her material concerns to her gender-inclusive vision and her situated practice of writing. Christine Planté offered a situated rereading of *A Room of One's Own* which connected the reception of the essay to the evolution of literary studies in France as well as to her own intellectual itinerary – as a specialist of literature and gender studies who first read the text in the 1970s – while highlighting both the political and aesthetic concerns of the text. The connection between aesthetics and politics was also the primary focus of philosopher Jacques Rancière, who shed light on Woolf's dialogue with Plato in order to reread *A Room of One's Own* as a political utopia. Camille Froidevaux-Metterie brought to the fore another philosophical conversation, between *A Room of One's Own* and feminist phenomenology, arguing that because of its emancipatory, gender fluid, and subjective dimensions Woolf's thinking can serve as a model for embodied feminism.

During our 2024/2025 seminar sessions, we traced the essay's reception in six European countries and languages, pairing together in each session a Woolf scholar and an editor, a writer, or an artist whose endeavor has contributed to *A Room of One's Own*'s posterity in her respective country. Our itinerary led us to cross the continent

again and again, in the zigzag style that Peggy Kamuf identifies in *A Room of One's Own*: “the text describes a zig-zag, a repeated reversal of direction^[2].”

This Grand Tour began in Spain, or rather in Spanish speaking countries: Laura Lojo Rodriguez highlighted the role played by Argentinian writer and editor Victoria Ocampo in the first translation of *A Room of One's Own* by her compatriot Jorge Luis Borges, before focusing on Woolf's entrance into Spanish culture after Franco's death and under the impulse of the feminist movement. Freelance editor and translator Celia Recarey Rendo evoked Woolf's influence on her own journey as a publisher, when she funded her press, Irmas Cartoné, which endeavors to make English classics available in Galician.

Heading northeast, we then listened to Linara Bartkuviene who mapped Woolf's belated reception in Lithuania from the 1970s onwards and tracked *A Room of One's Own* presence in Lithuanian arts and culture since its first translation in 1998. Neringa Bulotaite evoked the creation and reception of her one-woman performance “Who's Not Afraid of Virginia Woolf?”, in which an actress shares her own life experience through Woolf's words.

Crossing the European continent to the South, Elisa Bolchi shared with us that well before its first translation (1963) *A Room of One's Own* was read and reviewed by Italian literary critics and that it might well be Woolf's best-known work in Italy nowadays because of its feminist message. Author and feminist activist Serena Ballista presented her Woolf inspired children's books, including an adaptation of *A Room of One's Own* through which she makes the philosophical and political implications of Woolf's thinking accessible to a young readership.

Proceeding back north, Henrike Höllein-Krause discussed the reception of Virginia Woolf and *A Room of One's Own* in Germany from the Weimar Republic to the present day and traced her contrasting legacies in East and West Germany. Graphic novelist Susanne Kuhlendahl evoked her adaptation of *Orlando* as well as her graphic biography of Woolf, in which she sheds light on Woolf's feminism through several pages dedicated to *A Room of One's Own*.

We then traveled southeast to Turkey, where Demet Karabulut Dede demonstrated how Woolf's reception was influenced – beyond aesthetics and style – by questions of social class and gender but also by *A Room of One's Own*'s first Turkish translation (1987), which radically changed the perception of Woolf in the country. Jale Karabekir, who founded the Istanbul-based feminist theater company Tiyatro Boyalı Kuş (2000), then discussed the three different versions of her dramatic adaptation of *A Room of One's Own*: a play, a radio play, and an immersive theater experience.

Back in France, Anne-Laure retraced the history of Woolf's translations and the critical engagement with her work from the 1920s to 1951, when the first French translation of *A Room of One's Own* was published. Valérie evoked the essay's progressive entrance into the French literary and political landscapes, from the Women's Liberation Movement to #MeToo. Myriam Dao presented her short film entitled *A [Maid's] Room of One's Own*, in which she evokes the class bias that characterizes Woolf's essay while paying a tribute to her mother, who was a maid in Paris in the 1950s and 60s.

In 2025/2026, we've embarked on a Woolfian world tour as we track the literary, cultural, and political reception of *A Room of One's Own* around the globe. We set out in Brazil, where Maria A. de Oliveira informed us that Woolf is still mostly perceived as a novelist rather than an essayist despite the influence *A Room of One's Own* has had on Brazilian women writers from the 1930s to the present day. We then headed to the United States where Jeanne Dubino offered a generative analysis of the reception of the essay in the US press, both in local and national newspapers, and retraced the historical evolution of the essay's reception alongside that of American culture. Crossing the Pacific, we headed to South Korea and heard from Boosung Kim about Woolf's reception in her

country, before focusing on the 1992 dramatic adaptation of *A Room of One's Own* by the “Women’s Culture and Arts Planning Group” feminist collective which transposed Woolf’s reflections to the South Korean context without losing Woolf’s feminist message. Hyunji Choi looked at the circulation of *A Room of One's Own* in contemporary South Korean culture, especially in self-help books and popular psychology, but also in relation to the housing crisis and in political discourse. Our last stop to date was Egypt, Hala Kamal presented the only translation of the essay in Arabic, by feminist writer and professor Somaya Ramadan, first published in 1999, which has since deeply impacted Woolf’s reception in Egypt. Our next sessions will lead us to India, on April 16, 2026, with Supriya Chaudhuri, and to Japan, with Aki Katayama, on May 21, 2026. We would love to welcome you on board^[1]!

These last two series of seminars have shed light on some recurrent aspects of *A Room of One's Own*’s transnational reception: its connection to local and national feminist endeavors, be they artistic, politic or – as is often the case – both; the iconicity of the “of one’s own” phrase, which has become a tagline of sorts in many languages, the tension between the poetical and political interpretations of the essay and the shift that may occur between these two orientations depending on how national history unfolds, the renewed interest for the essay that has emerged in connection with the #MeToo movement^[2].

But beyond national and transnational dynamics, what kind of relations do contemporary readers foster with *A Room of One's Own*? How does the essay resonate with them? What does it inspire in them? And how can we as scholars approach these more individual and intimate connections with Woolf’s essay? In an attempt to answer these questions, in 2026/2027, we will organize a series of reading and writing workshops around *A Room of One's Own*, in cooperation with two local libraries in France. We hope that by (re)reading and re-writing *A Room of One's Own* together with French common readers, we will get a glimpse of how Woolf’s essay can be understood, received, and reimagined by a contemporary readership.

Last but not least, to mark the upcoming centenary of Woolf’s essay, and because, as Woolf argued, “books have a way of influencing each other^[3],” we intend to publish a collective volume bringing together contributions that aim to measure and analyze the many facets of the essay’s legacy around the world. You will find our call for papers below, do consider sending us a proposal!

^[1] Virginia Woolf, *A Room of One's Own* [1929], ed. Anna Snaith, Oxford, OUP, 2015, p. 85-86.

^[2] Peggy Kamuf, “Penelope at Work: Interruptions in ‘A Room of One's Own’”, *NOVEL: A Forum on Fiction*, 16.1, 1982, p. 5-18, p. 8.

^[3] Our sessions take place on Zoom, for more information, visit our website: <https://room.hypotheses.org/>

^[4] You can find detailed accounts (in French and in English) of each of our seminar sessions online: <https://room.hypotheses.org/category/comptes-rendus-du-seminaire>

^[5] Virginia Woolf, *A Room of One's Own* [1929], ed. Anna Snaith, Oxford, OUP, 2015, p. 82.

Bir An Kadar Hayat: Virginia Woolf'un Hikâyelerinde “Var Olma Anları”

Ecrin Yücel

Terry Eagleton, *Virginia Woolf'un* kurmacasında zihni, üzerine her an sayısız izlenimin düştüğü duyarlı bir alıcı olarak tanımlarken, yazarın hayatın baştan sona sıralandığı çizgisel ve geleneksel anlatıya duyduğu köklü şüpheyi vurgular. Eagleton'a göre Woolf için dış dünya, bilincin içinde eriyen uçucu bir hâle dönüşür; asıl gerçeklik ise bu izlenimlerin zihinde yoğunlaştığı mahrem anlarda saklıdır (Eagleton 399–400). Woolf bu deneysel düzlemde, alışkanlıklarla örülüp gündelik hayatı “görünmez bir pamuksu örtü” olarak tanımlar; ancak bu sıradanlığın arkasında gizli bir örüntünün bulunduğu inanır. Woolf, *moments of being* adını verdiği bu uyanışların felsefi zeminini şu sözlerle mühürler:

İnsan hayatının bedeniyle, yaptıklarıyla, söyledikleriyle sınırlı olmadığı kanıtlanıyor; insan, hayatı boyunca arka plandaki bazı ölçütlere ya da kavramlara göre yaşıyor. Benim kavramım, pamuğun arkasında bir motifin gizli olduğu. Ve bu fikir beni her gün etkiliyor (Woolf *Varolma Anları*, 136).

Bu “pamuğun arkasındaki örüntü” metaforu, Woolf'un kurmacasındaki önemsiz nesnelere ve tekrar eden ritimlerin kullanım anahtarıdır. “The Mark on the Wall” da duvardaki belirsiz bir leke, anlatıcının zihninde gündelik gerçekliğin sınırlarını aşan derin bir tefekkür alanına dönüşür. “Kew Gardens”ta “beyaz ve mavi kelebeklerin zikzakları” arasında bahçeden geçen insanlar, dış dünyanın somut gerçekliğinden sıyrılarak sezgisel bir bağda buluşurlar. “Monday or Tuesday”de ise uçucu ritimler, hayatın akışı içinde fark edilmeden geçebilecek anların birdenbire derinleştiği eşiklere dönüşür. Böylece Woolf'un hikâyeleri, gündelik hayatın sıradan pamuk dokusu ardındaki gizli örüntüyü görünür kılar; okuru durmaya, bakmaya ve bilincin kısa uyanıklık anlarında saklı olan gerçekliği fark etmeye çağırır.

“The Mark on the Wall”, Woolf'un *moment of being* fikrini en yalın hâliyle görünür kıldığı anlatılardan biridir. Hikâye; duvardaki ne olduğu belirsiz, önemsiz ve ilk bakışta anlatılmaya değmeyecek bir lekeyle başlar. Ancak bu nesnel önemsizlik, paradoksal bir şekilde bilinci harekete geçirir; leke, bir anlam taşıdığı için değil, anlamı askıya alarak zihni serbest bıraktığı için düşünceyi tetikler. Anlatıcının bakışı nesneye odaklandıkça gündelik düşünceler çözülür, zaman genişler ve dışsal gerçeklik yerini bilincin kendi ritmine bırakır. Mikro düzeydeki bu odak, zihinde makrokozmos bir sıçramaya dönüşür. Woolf, sıradan bir toz zerresini tarihsel belleğe bağlayan bu yoğunlaşmış uyanış anını şöyle somutlaştırır:

Ama yine de duvardaki iz kesinlikle bir delik değil. Yuvarlak siyah bir madde bile olabilir, geçen yazdan kalma küçük bir gül yaprağı mesela... Ve ben, pek de uyanık sayılmayacak bir ev sahibi olmadığımı göre — şömine rafının üstündeki toza bakın mesela— dediklerine göre, tahmin edilebileceği gibi yalnızca çömlek parçalarının inatla yok oluşa direndiği Truva'yı üç kez üst üste örtmüş olan toza. (Woolf *Bütün Öyküler*, 136).

Bu ani geçiş, lekenin zihnin *moment of being* dediği o çok katmanlı keşif anlarına zemin hazırlayan bir eşik olduğunu gösterir. Okur da anlatıcıyla birlikte gündelik gerçekliğin yüzeyinden koparılır; nesnenin fiziksel varlığı geri çekilir ve bilincin tarihsel, metaforik derinliği öne çıkar.

“Kew Gardens”ta bir çift, iki çocuklarıyla birlikte çiçekler arasında dolaşır. Adam ilk sevgilisini düşünürken geçmişin kırılmalı anları zihninde belirir; kadın ise yirmi yıl önce burada resim yapan kır saçlı bir kadının arkasından gelip onu nasıl öptüğünü anımsar. Yanlarından geçen iki erkek, iki yaşlı kadın ve genç aşıklar kendi

kopuk diyaloglarını sürdürür; sesler birbirine karışarak bir ritme dönüşür. Bu yürüyüş, sıradan bir gezintiden çok bilincin anlık farkındalığına açılan bir eşiktir. Woolf bu devinimi şöyle tasvir eder:

Söz konusu erkek ve kadınların silüetleri tarhın etrafına, tarhların üzerinde zikzaklar çizerek uçuşan beyaz ve mavi kelebeklerin hareketlerini andıran, merak uyandırıcı bir düzensizlikle yayılmış hâldeydi. Adam kadının yaklaşık on beş santimetre kadar önünde kaygısızca yürürken kadın da çocukların geride kalıp kalmadıklarını görmek için ara sıra arkasına bakarak onun açtığı boşlukta daha kararlı adımlarla ilerliyordu. Adam, kadınlar arasındaki mesafeyi, belki bilinçsizce de olsa bilerek koruyordu; çünkü kafasındaki düşüncelerle meşgul olmak istiyordu. (Woolf *Bütün Öyküler* 145).

Woolf'un bu sahnede sunduğu manzara, ışığın ve hareketin ritmiyle zamanın esnediği empresyonist bir tabloyu andırır. Doğa burada sadece karakterlerin içinden geçtiği bir dekor değil; insan ilişkilerini, mesafeleri ve duyuları bizzat biçimlendiren canlı bir öznedir. Karakterlerin “birer su damlası gibi sarı ve yeşil havaya karışarak” ağaçların altında erimesi, insan ve doğa arasındaki o keskin ayrımın silindiği ekolojik bir bütünleşmeyi simgeler. Özellikle çocuk seslerindeki şaşkınlık, bilincin henüz kalıplaşmadığı o saf varoluş anlarını görünür kılar. *Moment of being* tam da bu yoğun farkındalıkta ortaya çıkar: bir sesin tazeliğinde, bir rengin zihinde bıraktığı izde.

Bu yaklaşım “Monday or Tuesday”de daha soyut bir düzleme taşınır. Hikâye; tekrar eden sözcükler, ritmik geçişler ve kesintili imgelerle ilerler. Anlatıcı geri çekilir; ses, neredeyse metnin kendisine dönüşür. Burada *moment of being*, belirli bir nesneye ya da mekâna bağlanmaz; bir sezgi hâli olarak belirir. Okur anlamı takip etmek yerine ritme kapılır. Hikâye okunmaz, duyulur (Woolf *Bütün Öyküler*, 216–17).

Woolf'un hikâyeleri, ele alınan üç anlatıda da görüldüğü gibi okuru büyük hakikatlerle karşılaşmaz. Aksine onu küçük ve neredeyse fark edilmeyecek anların eşliğinde bırakır. Bu eşikte beklemek, Woolf okuru olmanın en zor ama en dönüştürücü yönlerinden biridir. Çünkü burada edebiyat anlam üretmez; dikkat üretir. Bir anın içine sığan hayat, yalnızca bu dikkat hâliyle görünür olur. Woolf edebiyatı tam da bu dikkatin mekânı hâline getirir; okur metinden çıktığında dünyaya biraz daha yavaş, biraz daha uyanık bakmayı öğrenir.

Moment of being, bilincin bu yoğunlaştığı yerde ortaya çıkar: bir lekeye bakarken, bir bahçeden geçerken veya tekrar eden bir sesin içinde. Hikâyelerdeki bu kısa, kesintili anlar ve bilinç akışı, sessiz bir direnişin izlerini de taşır. Kadın deneyimi; olay örgüsünün veya dramatik karakter derinliğinin baskısı olmadan, kendi ritmiyle görünür hâle gelir. Parçalı anlar, bireysel bilincin karmaşasını ve özgürlüğünü yansıtır. Okur farkında olmadan kadın bilincinin sessiz ama sağlam duruşuna da tanıklık eder. Olayın geri çekilmesi ve anlamın askıya alınması, klasik anlatıların egemenliğine karşı ince ama etkili bir tavidir. Woolf bu sessiz uyanışlarla kadının edebiyat içindeki varlığını hem incelikli hem de güçlü bir şekilde hissettirir.

Woolf'un hikâyelerinin uzun süre edebiyat eleştirisi tarafından geri planda bırakılması; bu metinlerin “tamamlanmamış”, “olaysız” ya da “küçük” bulunmasıyla yakından ilişkilidir. Modernist anlatının kırılğan formu, alışıldık ölçütlerle değerlendirildiğinde eksik gibi görünür; çünkü burada ne dramatik bir doruk ne de çözüme ulaşan bir anlatı vardır.

Oysa Woolf, hikâyede kesintiyi karakterin asıl ruhuna ulaşmanın bir yolu olarak görür. “Mr. Bennett and Mrs. Brown”da belirttiği gibi: “Önemli olan onun karakterini anlamak, onun atmosferine dalmaktı” (Woolf “Mr. Bennett and Mrs. Brown”, 9). Mina Urgan'ın da vurguladığı gibi; Woolf için dış gerçeklik ancak zihnin aynasından geçtikten sonra bir anlam kazanır. Urgan, Woolf'un hikâye yöntemini; insan zihnine bir sağanak altında dururcasına yağın binlerce izlenimin yarattığı anlık ruh hâlini çizme çabası olarak tanımlar (Urgan 231-32). Bu bağlamda yazarın hikâyeleri, geleneksel anlatı kalıplarının dışına çıkarak, olaydan ziyade sezgiye dayanan ve adeta düzyazıyla yazılmış

şiiirler niteliği kazanan metinlerdir. Nitekim yazar için edebi formun asıl amacı; doktrin vaaz etmek veya dışsal bir ihtiyaımı kutlamak değil, yalnızca karakteri o özgün atmosferi içinde ifade edebilmektir.

Dominic Head'e göre Woolf; geleneksel anlatımın o sınırları çizilmiş, bitmiş ve kapalı yapısını bir kenara bırakarak hayatın kesintili doğasına eşlik eden açık uçlu bir form inşa eder. Metinlerinde olay örgüsünden ziyade epik ve lirik ilkeler arasında bir diyalog yürüten yazar, türün sınırlarını zorlayan deneysel bir yaklaşım sergiler (Head 79–80). Bu perspektifle, eleştirmenler tarafından "küçük" görülerek küçümsenen bu anlatılar; aslında modern yaşamın parçalı yapısını en saf haliyle kristalleştiren temel edebi birimlerdir. Woolf'un kısa hikyelerindeki bu yenilikçi ölçek, herhangi bir kronolojik ilerleme göstermeksizin bilincin o anlık sıçramalarını merkeze alır.

Roman merkezli eleştiri geleneği süreklilik ve bütünlük ararken Woolf'un metinleri olaydan çok bilinci, sonuçtan çok farkındalığı önemser; edebiyatı büyük anlatıların değil, küçük ve geçici uyanışların mekânı olarak kurar. *Moment of being* kavramı etrafında okunduğunda bu hikyeler, modernist edebiyatın en yoğun deney alanlarından biri hâline gelir. Woolf, karakterlerinin "biri su damlası gibi sarı ve yeşil havaya karışmasına" (Woolf *Bütün ykler* 152) izin vererek okura ne düşüneceğini söylemez; ne zaman uyanık olduğunu sezdirir. Deneysel bir üslup ve sezgisel bir bilincin katmanlarıyla örülü bu hikyeler, tam da bu yüzden günümüzde hâlâ tazeliğini korur ve edebiyatı; anın, doğanın ve bilincin o kırılğan uyanıklığını yakalayan bir mekn hâline getirir.

Kaynakça

Eagleton, Terry. *İngiliz Romanı*. ev. B. zkul, Sözcükler Yayınları, 2012.

Head, Dominic. *The Modernist Short Story: A Study in Theory and Practice*. Cambridge UP, 1992.

Urgan, Mina. *Virginia Woolf*. Yapı Kredi Yayınları, 2020.

Woolf, Virginia. *Bütün ykler*. ev. D. Arslan, Timaş Yayınları, 2013.

Woolf, Virginia. *Mr. Bennett and Mrs. Brown*. Hogarth Press, 1924.

Woolf, Virginia. *Varolma Anları*. ev. İ. zdemir, Kırmızı Kedi Yayınları, 2022.

The Life of Violet, Kısa Bir Değerlendirme

Demet Karabulut Dede

The Life of Violet, Three Early Stories by Virginia Woolf, yıllarca Longleat House arşivinde kaldıktan sonra Urmila Seshagiri tarafından 2022 yılında ortaya çıkarılan ve 2025 yılında Princeton Üniversitesi Yayınları tarafından yayımlanan taze bir Woolf nefesi gibi karşımıza çıkıyor. Virginia Woolf'un henüz yirmili yaşlarının ortasında, Mary Violet Dickinson'dan (1865-1948) ilham alarak 1907 yılında yazmaya başladığı ve 1908'de son halini verdiği, 'Friendships of Gallery', 'The Magic Garden' ve 'A Story to Make You Sleep' adlı bu üç kısa öykü, yalnızca genç bir yazarın öyküleri değil; aynı zamanda ileride doğacak edebi evreninin gizli titreşimlerini taşıyan nadide birer iz. Bu hikayelerin taslak halleri New York Halk Kütüphanesi'nde bulunan ve Virginia Woolf'a ait en kapsamlı koleksiyonlardan biri olan Berg Koleksiyonu'nda bulunuyor olsa da, hikayelerin Woolf'un 1908 yılında gözden geçirdiği ve tamamladığı hallerinin var olduğu Seshagiri bu kaynaklara ulaşana kadar bilinmiyordu. Aslında taslak halinde olan metinler olmaları nedeniyle Woolf araştırmacıları ve akademisyenler tarafından dikkate değer metinler olarak görülmemişlerdi. Öyle ki, Susan Dick, *Complete Shorter Fiction of Virginia Woolf*'a bu hikayeleri dahil bile etmemişti.

Seshagiri'nin titizlikle yazdığı 'Önsöz' ve 'Sonsöz', Virginia Woolf ile Mary Violet Dickinson arasındaki derin, oyunbaz, duygusal bağı, hem tarihsel hem de edebi bir açıklıkla sunuyor. Kitabın 'Sonsöz'ünde hikayelere ilham olan Dickinson'ın hayatı, ailesinin İngiltere'nin kölecilik tarihi ile olan bağlantısı, kimileri hala basılmayı bekleyen otobiyografi türünde yazılmış eserleri ve yayınlanmış yazışmaları ile pek bilinmeyen yazar kimliği, Virginia Woolf'un edebi yolculuğuyla ilişkilendirilerek aktarılıyor. Bu çerçevede, söz konusu öykülerin yalnızca bir sevgi jesti ya da eğlenceli bir kurmaca olmadığını, Woolf'un daha sonra *Orlando* ile doruğa çıkaracağı biyografi-kurmaca kırılmasının ilk yankıları olduğunu hissettiriyor ve *Kendine Ait Bir Oda*'da karşımıza çıkan düşüncelerin Dickinson'un Emily Eden^[1] ile yazışmalarında bahsi geçen konularla örtüştüğü noktalar görülüyor. Seshagiri'nin de vurguladığı üzere, *The Life of Violet*, Virginia Woolf'un kariyerinde baskın olarak öne çıkan 'edebi formu yeniden keşfetmek, kadınların hayatını yeniden anlamlandırmak demektir' düşüncesinin ilk izlerini barındırıyor. Her ne kadar bu erken dönem öyküleri Woolf'un deneysel ilk öykülerinden 'Kew Bahçeleri' (Kew Gardens) ya da 'Duvardaki Leke'nin (The Mark on the Wall) teknik inceliğini içermese de (Seshagiri 53), bu üç öykü kadınların kahkahasında, dostluğunda ve özgürleşme arzusunda saklı gücün nasıl en baştan mayalandığını berrak bir sadelikle ortaya koyuyor.

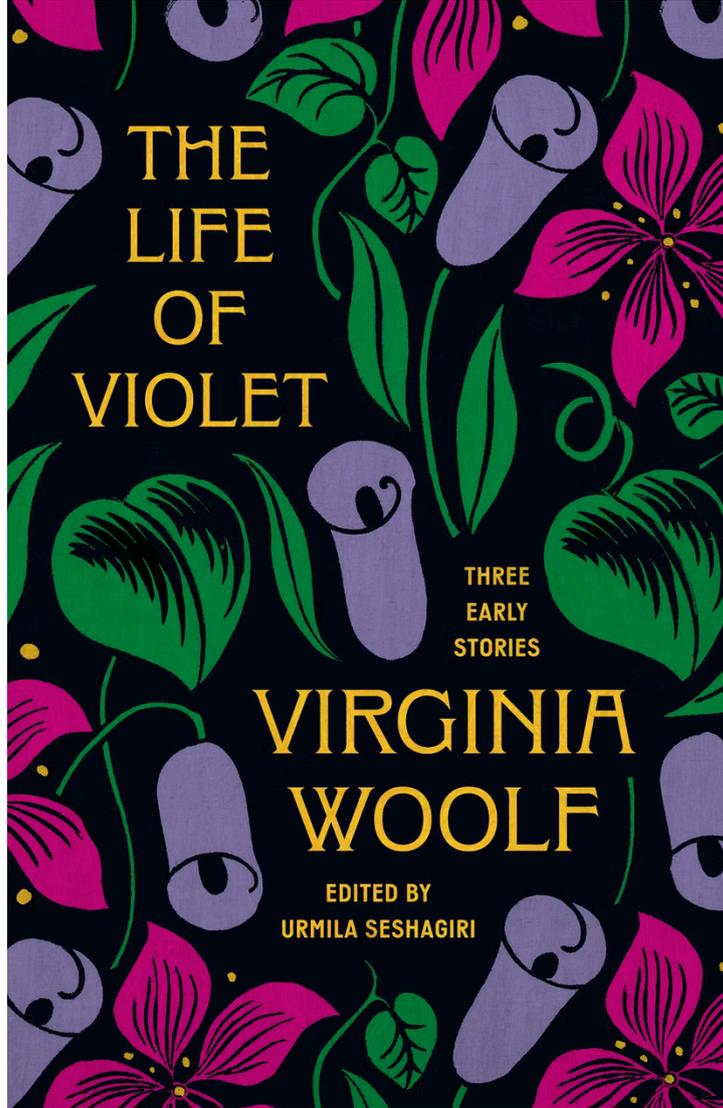
Dev kahraman Violet'in adımları, Woolf'un satırlarında hem fantastik hem de tanıdık bir dünya kuruyor. Aristokratik oyunun kurallarını bozarken, toplumsal taleplerin saçmalığını neşeli bir ciddiyetle ifşa ederken, okur da onunla birlikte hem gülüyor hem düşünüyor. Şeker kaplı bademlerin yağdığı gökyüzü, devekuşu yumurtalarından yapılmış küvetler, sihrin ve gerçekliğin yan yana yürüdüğü bu masalsi alan, aslında Woolf'un daha sonra derinlikli biçimde sorgulayacağı kadınlık hâllerinin erken bir laboratuvarı gibi işliyor. Bu öykülerde kahkaha yalnızca kahkaha değil; bir direniş biçimi, bir özgürlük dili.

The Life of Violet, sonuçta yalnızca bir edebi keşif değil; Woolf'un yaratıcı gücünün hangi kaynaklardan doğduğunu gösteren bir tür gizli harita. Hem fantastiğin hem toplumsal eleştirinin hem de feminist sezginin aynı anda parladığı bu üç öykü, Woolf'un olgun eserlerine bakarken eksik olduğunu bilmediğimiz bir parçayı tamamlıyor. Bu hikayeler yalnızca geçmişten gelen bir sürpriz değil; bunun da ötesinde, Woolf denilince akıllara pek gelmeyen, Seshagiri'nin de sorguladığı, bir konuyu gündeme getiren taptaze bir edebi soluk: Virginia Woolf okuru güldürebilir mi?

[1](#) 1919 yılında Macmillan tarafından basılan *Miss Eden's Letters* adlı, Violet Dickinson ile Emily Eden arasında geçen yazışmaların derlendiği kitap. Seshagiri'nin de belirttiği üzere, Virginia Woolf bu kitap ile ilgili *Times Literary Supplement*'da bir değerlendirme yazısı yazmıştır (47).

Kaynakça

Woolf, Virginia. *The Life of Violet, Three Early Stories by Virginia Woolf*. Ed. Urmila Seshagiri. Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2025.

I don't much like
 either for the
 a lecture upon
 Club — a deplorable
 which an unsharpened
 are for Dorothy
 d, or Virginia W
 that Prelude a
 of their time
 Why can't I be
 write?
 I see writers.
 and reviews &
 & Blunden an
 And why has
 cantag here the
 Karum woman
 nighted. If
 riously, a beti
 rford need be

Virginia Woolf ile Karşılaşmalar

Bu bölüm, ilk kez Büyük Britanya Virginia Woolf Derneği tarafından hayata geçirilen bir fikirden doğdu: Woolf'la karşılaşmaların izini sürmek. Topluluk, okurların, araştırmacıların ve sanatçıların onunla kurduğu kişisel, entelektüel ve duygusal bağları görünür kılmayı amaçlıyordu. Biz de bu geleneği Türkiye'de sürdürmek istedik. Woolf'un metinleriyle ilk karşılaşma anları, onun düşüncelerinin yaşamlarımızda bıraktığı izler, bazen bir cümlede, bazen bir sessizlikte yankılanan etkisi... Bu bölümde yer alan yazılar, Woolf'la kurulan bu özel temasların izini sürüyor. Her karşılaşma bir keşif, her keşif bir dönüşüm.

This section was inspired by an initiative originally launched by the Virginia Woolf Society of Great Britain: tracing encounters with Woolf. The Society aimed to make visible the personal, intellectual, and emotional connections that readers, scholars, and artists have formed with her work.

We wanted to continue this tradition in Turkey. Moments of first contact with Woolf's texts, the traces her ideas have left in our lives, the resonance of her voice—sometimes in a sentence, sometimes in a silence... The writings in this section follow the path of these intimate encounters.

Each meeting is a discovery; each discovery, a transformation.

Hande Koçak

Okuma ve yazmaya dair her türlü cesurane fikrin başımı döndürdüğü bir evrende, geçmişte bir noktada, ilk gençliğimde bana eşlik eden klasiklerin dünyasından çıktığımda elim merakla ve ürküntüyle uzanmıştı modern yazarlara. Virginia Woolf bunların başında geliyor. Yalnızca bir yazar olarak değil, modern bir yazar olarak, yalnızca modern bir yazar olarak değil, modern bir kadın yazar olarak Woolf. Onunla tanıştım ve hayatım, zamanla ona başka roller de biçti. İlk okuduğum eseri *Jacob'ın Odası*'ydi. Namevcut bir insanın, aslında bir tür boşluğun, sezgi ve duyguyla devinen bir manzara olarak nasıl yazılabildiğini gördüğümde, edebiyata dair o güne dek öğrendiklerimi bir süreliğine bastırmama yetecek yepyeni bir heyecana kapılmıştım, ölümsüzlük iksirini bulmuş bir masal karakteri gibi hissetmiş, en kuytu köşelerine kadar keşfetme arzusuyla Woolf'un yazınına dalmıştım. Hafta sonları Fransızca öğrendiğim üniversitenin, boğazın kıyısındaki kantin masalarından birinde, soğuk rüzgâra aldırmadan, dizlerimin üzerindeki bu kitaba eğildiğimi, elimdeki kahveyi dökmemeye çalışarak okuduğumu dün gibi hatırlıyorum. Bambaşka bir edebî varlık kipinin gücü karşısında titreyen dizlerim, bu titreyişin yer yer görüşümü bulandırışı ve yine de okumaya devam edişim... Ölümsüzlük iksiri dedim, çünkü ölene dek besleneceğim bir kaynaktı bulduğum. Kana kana içiyordum. Sonra içtiğim şeyin kimyasını kavrama gayretiyle, okuduklarım hakkında okudum. Okudukça da büyüdüm sanki. Çünkü okumanın hazzını da, yazmayı hayatının gayesi bellemiş bir gencin, karşısına çıkan her şeyden yazmayı öğrenme dürtüsünü aşan bir şey vardı bu tecrübeye. Bir kimliğin inşasına karışan bir şey. Kadını yazar da yapan bir şey. Sadece kadının yazabileceği türden bir yazını mümkün kılan bir şey. Ama hem kadının hem erkeğin yazabildiğini aşan bir şey. Yazarak hayatını kazanan bir kadına dair bir şey. Kadın demeyi zaruri olmaktan çıkararak bir şey. İnsanı genişleten bir şey. Kadını, edebiyattaki insana başka bir sıfatla katan bir şey. Kadının zihnini insanın zihnine katan bir şey. O şey.

Birkaç yıl sonra ilk romanımı yazıyorum. Roman, külliyatındaki, belki de en silik karakterlerden biri olan Peggy Pargiter'in ağzından çıkan sözle açılıyor. Peggy Pargiter bile, onun bile bir sözü yeter çünkü bir romanın yazılışını tetikleme. Romanın tamamlanışı, üniversitenin bitişiyle eşzamanlı. Mezun oluyorum iki türlü. Öğrencilik bitiyor, başka bir öğrenciliğe giriş için yazmanın memuriyetini kaldırabildiğimi ispat etmiş sayıyorum kendimi. Sonra İngiltere'ye gidiyorum, Woolf'u aramaya, bir bir evlerini dolaşıyorum. Sıra dalgaları, Godrevy deniz fenerini dünyasına katan St. Ives'ta. Öfkeli Cornwall göğünün altında, rüzgârla sağa sola savrulan bir Renault Clio'nun içinde yerimde duramıyorum, bir tanrıyla buluşacak gibiyim. Varıyoruz, evi arıyorum, fotoğraflarında gördüğüm binayı. Gözüm hep aynı binaya takılıyor ama o olduğuna zor ikna oluyorum, çünkü bir otele dönüştürülmüş, olamaz, bir mabet değil mi burası... Salonuna doldurulmuş kaba saba turuncu koltukları görünce, hayal kırıklığı yerini öfkeye bırakıyor. Bahçeye dalıyorum, izinsiz, orada bir mektup yazıyorum.

Virginia,

Fırtınayla yola çıktım, Cornwall'un ısrırgan göğünü ve öfkeli yağmurunu bir Fransız otomobiliyle aştım, adanın en uç noktasındaki, çocukluk yazlarını geçirdiğin verandaya doğru gerdim bedenimi. Yamadığın kahverengi çorapların, giyemediğin ayakkabılar, bir köşesine çekilip kahveyle brioche tükettiğin kafelerin bastığı çölde-Londra'da- oturmadığın evler, âşık olmadığın adamlar, doğurmadığın çocuklar, yapmadığın yemekler, odandaki duruşlarını ölümüne savunduğun nesnelere, yağın bombalar ve yas yok burada. Sadece sis, uzakta göz kırpan deniz feneri ve senden kalma bir cinnet kokusu. Dadılık ettiğin mevsimler, hava ve yıllar hala bu bahçede. Anlatıcını öldürdün kendini yaratırken, senden esirgenenler sen tarih yazdıkça tarih oldu hepsi, bir çağı gömdün bahçene. Doğanın ve sezginin bilincini sırtlamış kamburlu kentler yarattın, ki orada varız biz, can çekişen kokusuz menekşeye nasıl yer varsa, tükettiğimiz zamanın kaydını kokularla tutan bedenlerimize de yer var orada.

Gürül gürül çalıştığın sabahlarda, maydanozlu çayımı getiren yardımcın, gülümsediğini gördü. Dostluklarını aşkla saçlarında taşıdın. Sohbet etmeye çırpındıklarını aradın ve sonra surat astın onlara. Birden parlardı yaşam sende. Korkudan karşıdakinin yüreğini patlatacak şiddette bir

kahkahanın sahibisin sen! Her el hareketinle, parmaklarından mor lekeler damladı halularına erken yetişkinliğimin. Seninse gençliğin, son anda yetiştiğin uzun yetişkinliğinin yanında tembel bir ateşböceği ancak. Takas ettin gençliğini, yaratacağın geleceğinle. Bir anda kararan göğün altında, tıpkı bu okyanus kasabasını çevreleyen ufuk çizgisi gibi, seni diğer kadın yazarlardan ayıran çizgiyi görüyorum. Sen, zihninde delikler açan kadının temsili, mağrur ve cesur bir falezsin. Tıpkı senin söylediğin gibi gümüşleşiyor yaşam bazen, ama hep ve her zaman bir uçurumun kenarında uzanan inceden bir kaldırım. Orada yürüyorsun incecik bedeninde. Bir böceğin kanadının umutsuz çırpışından trajediler koparıyorsun... Dolaşıyorum. Artık ailenin olmayan evi. Duramıyorum, senin gibi kavuşmak isteği balıklarla. Kalkıyorum şimdi Virginia, kavanozlar dolusu dalga toplayacağım bahçenden, evinin lağımını tıkağın ne kadar yaprak varsa ellerimle temizleyecek, kitap aralarında kurutacağım o yaprakları, sonra da yatağında devirdiğin geleneğin asla iflah olmayacak sakatlığına içeceğim! Savaşa! Buluşuyoruz işte... Alarımı kurulmuş aklın sesiyle ya da bizi sebepsiz saran dostlukların silemediği yoksunluklarımızla hırsla yürüyoruz. Bir uğultuyu yazın kainatına özenle işleyen ellerin, kendini boğduğun nehrin yönünü değiştiriyor. Hiç süt akmamış göğüslerini gerdiğin bin yıllık tarihi, mevsimlere boyuyorsun. Hayatın karmaşasına yeni bir dil kuruyorsun. Acının bu yeni formu! Bilmezlikten gelmeden, ama unutarak, dağınık dikkatimizi de almış tırta görüyoruz kendimizi, kayıplarımızı. En küçük otun üzerinde dolaşan tırtıl ve koca tarihi hikâyeye katıyorsun, yeryüzü artık iki elimizde, tüm kokular renkte, tüm renkler anlak çemberimizde... hayat izlenimleri cisimleşiyor.

Doğurmadığın bir kızın olarak, seninki kadar uzun ve sıkı olmayan bedenimi bir sandala daha erken germek, yelken yelken döşemek zamanı, hayalim bu. Asla varamadığım bir deniz fenerine dek, tüm dalgaları tek tek saymak sabırla. Mide bulantılarına ve kabuslarına karışan, ceset kokan savaşa rağmen keşke daha uzun yaşasaydın. Gerçi aklımdasın, geceleri Byron okuyorum sana, sen gemilere bir bir çekerken limana.

Eteğine tırmanmak için her dönüşümde orada ol ve saçlarım gibi gümüşleşeyim ben de. Yazdığın binlerce sayfaya yastığımı dayayıp rüyamda buluşmayı bekleyerek. Bir gün rüyamda belki sohbet ederiz, sonra da bir Macbeth çığlığında dönüşür sohbetimiz...

Baskı makinesine kaptırdığın anaçlığında dinlendir, eksik göğsünde kurut acılarımı,

Şimdi gidiyorum, kendi dilime varacağım.

Ekim 2004, Talland House, St. Ives

Döndüğümde bir yayınevi talip oluyor romanı basmaya, metnin üzerinde biraz daha çalışmak koşuluyla kabul ediyorum. Yirmi iki bile değilim henüz ve elimde şimdi *Kendine Ait Bir Oda*, bana bu kez içinde yazabileceğim, kendim olabileceğim bir dört duvar için çalışmam gerektiğini hatırlatıyor. Çalışmaya başlıyorum, öğleden sonralarımı tuvalette ağlamakla geçirdiğim bir işte, ruhuma aykırı bir sektörde. Sırtımdan atmanın sekiz yıl süreceği bir yükü sırtladığım o ilk günlerde Woolf susmuyor, okutuyor, ne zaman işten kaytarsam makalelerini okuyorum. *The Common Reader*, sayfa sayfa, her gün, her bir makalede karşılaştıklarımın izini sürüyorum. İşten çıkıp komşumuzun çalışmama izin verdiği, bir yazıhanenin arkasındaki bir odaya giriyorum. Akşamlarım orada geçiyor, yazdığımı düzeltiyor, yeniden yazıyorum. Omuzlarım her gün giydiğim cekete nasıl alışmıyor, nasıl sürekli bir öne bir arkaya hareket edip yerli yersiz tepki veriyorsa, ben de yetişkinlik hayatının böyle bir şey olma ihtimalinin verdiği gelecek kaygısı, hayat kaygısı, kendin olma kaygısı bu denli güçlü ve baskınken, yazma kaygısının saf sesini duyabileceğim o günlerin geri geleceğine inanmakta zorlanıyorum... Bir gün *The Yale Review*'de çıkmış bir mektubu çıkıyor karşıma: *A Letter to a Young Poet*. Bana yazılmış sanki, içimde öyle bir sevinç var, hiç beklemediğim bir anda Woolfun bana yazdığı bir mektup gibi. Hayatımı sonsuza dek değiştireceği duygusuyla ve belki arzusuyla, daha okumadan, olası bir kehanetin sihrine kapılmışım. Mesai bitiminde, sabırsızlıkla yazıcıdan kaptığım gibi kendimi sokağa atışım, okumadan önce derin bir soluk alıp vaktinde Mecidiyeköy'ün modern yabaniliğini, boyutları ve kalabalığıyla ikiye katlayan Ali Sami Yen Stadı'nın önündeki duraktayım. Durak kalabalık, otobüsü beklerken okuyorum. Otobüs geliyor, biniyorum, bir elimle tutunuyorum, diğer elimde mektup. Henüz tam alışamadığım topuklu ayakkabılarla dengede kalmaya çalışırken okuyorum. Ve işte kehanet: *Tanrı aşkına, otuz olmadan hiçbir şey yayımlama. "Neden?" diye soruyorum. Böylece yazmayı öğreneceksin. Ama yayımlarsan özgürlüğün kısıtlanacak; insanların ne diyeceğini düşüneceksin; sadece kendin için yazman gerekirken başkaları için yazacaksın. Ve sana lütfedilmiş o yeteneği, başlıyalı sadece birkaç yıl olmuş o vahşi doğal anlamsızlık selini, sırf derli toplu deneysel şiir kitapları yayımlamak uğruna*

dizginlemenin anlamı ne? Kafamı kaldırdığımda otobüs köprüdeydi, karşıya geçiyordu. Ya yanlış otobüse binmişim ya da durağı kaçırmıştım. Birkaç saat kaybedeceğim trafiğin sıkıştığı saatlerde, başım dönüyor, ama kıvançlıyım, hayatını kazanmış biri olarak cama yaslanmış bir sonraki durağı bekliyorum, yayınevini arayıp vazgeçtiğimi söylemek için de ertesi günü. Woolf'a verdiğim sözü tutuyor, ilk kitap dosyamı vermek için otuz yaşımı bekliyorum.

Zamanla iki soru daha beliriyor zihnimde var gücüyle. Çocuk aklımla sorup yetişkinliğimde yanıt aradığım iki soru: Yazarak para kazanılır mı? İkincisi, iyi yazmak için çok mu mutsuz olmak gerekir? Derken âşık oluyorum geç de olsa, ama acısı gecikmiyor, bir erginleşme, pişme... Kavrulurken ve depresyonda kıvrılırken Woolf ile ilgili bir belgesel yazmam isteniyor. Bu kez Woolf'un hastalığına ve hastalığının yaratıcılığını nasıl etkilediğine bakacağım. Kendi depresyonumu da alıp yola çıkıyorum, zamanlamasına kızarak ama destekçe, araştırma derinleştikçe, ben kendi soruma da yanıt bulacağımı seziyorum. Sezdiğim gibi oluyor, bilimsel üstelik, bir kanıt: Manik ve depresif epizotlarının dereceleriyle işlendiği bir zaman çizelgesinde, sağlığa en yakın olduğu kesitin, *Deniz Feneri*'ni yazdığı dönemle kesiştiğini görüyorum, o an paradigma değişiyor. Bildiğim her şeyi baştan öğreneceğim bir dönem başlıyor, belgeselin adını da ona yazdığım mektuptan hareketle *Cesur Bir Falez* koyuyorum. İlk soruya dair saplantıya dönüşmüş bir fikrim, yani parayla edebiyatın yolu kesişmemeli fikri de böylece, Woolf hakkında yazıp para kazanınca hükmünü yitiriyor. Geriye beni bir ömür meşgul edecek, zaman zaman yanıtlarını hâlâ Woolfta aradığım; edebiyatın, kurmacanın, romanına kendisine dair başka sorular kalıyor.

Her zaman yol göstermese de o an nerede olduğumu bir anlığına görmemi sağlayan göz alıcı bir ışık gibi karanlığı yarıyor Woolf, ara ara, edebiyatın enginliğinde bir deniz feneri gibi. Dizginlemekte hâlâ anlam bulamıyorum, her türde, hatta türlerin sınırlarında, yuta yuta bata çıka gidiyorum. Şikâyetim yok. Belki bu sayede tam var olmanın tehlikesinden uzakta, kendi içimde kurduğum kutlu bir alacakaranlıkta ikamet ediyordumdur. Karmakarışık, ama özgürlük ve deney dolu bir akışa teslim olmam, tek meşgalemin kendi dilime doğru can havliyle yüzmek olması *sayesindeler*dir, minnettarım...

...ve hâlâ ne zaman yazdığının falına bakmak istesem, *Dalgalar*'dan rastgele bir sayfa açarım.

25.02.2026

Ruh İkizim Virginia Woolf

Nilüfer Kuyaş

Virginia Woolf ile gerçek karşılaşmam, onun güncelerini bulmamla başladı. Lise çağında bazı romanlarını ve denemelerini okudum, sonra ABD'de üniversiteye gittiğimde, Woolf artık en sevdiğim yazarlar listesinin başındaydı, ama bu okumaların hepsi bir yazarla tanışmaktan ibaretti.

Asıl kişiyle tanışmam sonra gerçekleşti. 1980'lerin başında İngiltere'ye gittiğim zaman, günceler daha yeni yayınlanmıştı ve onları okuyunca, Woolf'la kişisel bir bağ kurdum. Bu bağın hayatımda büyük etkisi oldu. Woolf ile aramda, onu ruh ikizim görece kadar çok sayıda benzerlik buldum ve ortak yönler keşfettim.

Yirmili yaşlarımda aralıklı olarak defter tutmaya başlamıştım, bunların bazıları günce denebilecek defterlerdi, bazıları ise çalışma notlarıydı. Giderek tamamen günceye dönüştüler ve işte tam o sırada Woolf'un günceleriyle karşılaştım. O karşılaşma sayesinde, benim günce tutma arzumu da sağladı, düzenli hale geldi. Kırk beş yıldır neredeyse her gün defterime bir şeyler yazarım. Günce yazma alışkanlığımın yerleşmesinde, Woolf'un önemli etkisi vardır.

Onun iki ciltlik biyografisini yazan yeğeni Quentin Bell ile evli olan Anne Olivier Bell'in editörlüğünde yayına hazırlanan güncelerin tamamı, beş cilt halinde, önce 1977'de Hogarth Press'ten çıkmıştı, sonra 1979'dan itibaren Penguin Books yayınlamaya başladı, ardından 1981 ve 1983 baskıları çıktı. İngiltere'ye yerleştiğim 1982 yılında, bu baskıları satın aldım ve Woolf'un güncesi onyıllarca başucu kitabım oldu. Şimdi bile arada rast gele bir cilt açar, okurum, yahut şu andaki gibi, onunla ilgili bir yazı yazarsam, mutlaka başvuru kitabım olur, çünkü satır aralarında yazarlık sırlarını paylaşır.

Quentin Bell ilk ciltte yer alan sunuş yazısında, günceler için başyapıt sözcüğünü kullanmış, büyük eser demiş. Haklı. Romanlarıyla eşit edebi değerde olduğunu, ayrıca dünyadaki en önemli günce örneklerinden birisi sayılabileceğini söylemiş. Bence bu da doğru.

Düşünce, duygu ve gözlem yoğunluğu, dostları ve tanıdığı kişiler hakkında çizdiği portreler, hayatından aktardığı sahneler, kurduğu bağlantılar, ve giderek gelişen yazarlığına dair, yaşadığı topluma dair ve genel olarak edebiyata dair tanımlamaları, sabırla geliştirdiği kendi kişisel estetik felsefe, roman tekniğini açıklayış tarzı, hayal gücünün nasıl işlediğine dair ipuçları, çalışma yöntemlerini geliştirmesi, ve en önemlisi kendini büyük bir dürüstlikle tanıma çabası gerçekten olağanüstü ve insanın kendine tanıklığı açısından eşsiz bir belge. Ama benim için bütün bunların ötesinde, çok kişisel bir özdeşleşme duygusu ağır basıyordu bu sayfaları okurken. Sanki kendi ruhum bana açıklanıyormuş gibiydi.

Bu güncelerde ben, kendimle eşit düzeyde travmatik gördüğüm bir gençlik yaşamış olan, eş derecede güvensiz ve kaygı dolu bir çocukluk geçiren, benimle neredeyse aynı coşkuları yaşayacak düzeyde hayatı seven, tıpkı benim gibi hem dışa dönük bir tarafı olan, eğlenceyi ve sosyalleşmeyi seven, hem de çok içine kapalı, saklı, utangaç, tutkulu ve hayal dolu bir iç dünya kuran, ve gene benim gibi, özgüven kazanmak için hayatı boyunca büyük çaba sarf eden bir kişi buldum.

Woolf'un hırslı çalışma azmi, okumak ve öğrenmek arzusu, kendini kanıtlamak için entelektüel yetisini geliştirmekteki kararlılığı; aile içinde bile köşelere saklanarak başkalarını gözlemeyi sevmesi, kendini korumak ve savunmak için son derece keskin bir mizah duygusu geliştirmesi, şaşırtıcı derecede benim özgeçmişime ve kişilik özelliklerime benziyordu.

Bu özdeşleşme bir aşamada o dereceye vardı ki - bunu ilk defa itiraf ediyorum ve kimilerine çok tuhaf gelebilir - Virginia Woolf'un ruhu acaba bana geçmiş olabilir mi diye düşündüğüm zamanlar oldu. Halbuki reinkarnasyona, yani ruhların yeniden başka suretlerde dünyaya geri döndüklerine hiç bir zaman inanmadım. Bu geçici bir fanteziydi, ama Virginia Woolf'un üzerimde etkisini çok iyi yansıttığı için anlatıyorum. Daha ilk andan itibaren, onun ruh ikizim olduğunu anlamıştım. Benim için yazar olmanın ötesinde, kendimi çok yakın hissettiğim birisiydi, hayali bir arkadaşı.

Bazı kişilere daha da garip gelecek bir örnek vereyim.

'Moments of Being' (Varolma Anları) adıyla yayınlanan ve otobiyografik yazılarımı içeren kitabım "Geçmişe Dair Bir Taslak" bölümünde Woolf, on üç yaşındayken kaybettiği annesinin öldüğü günün ertesi, ablası Stella onu naaşı son kez görmek üzere ölü odasına götürdüğü zaman, annesinin yatağının yanında oturan bir adam gördüğünü yazmış, ablasına bunu söylediğinde, tahmin edileceği gibi hayli ürkütücü ve nazik bir an yaşanmış aralarında, Virginia Woolf bunun belki de bir halüsinasyon olabileceğini söyleyerek bitiriyor o hikayeyi. Ben bu satırları okuduğum zaman, tıpkı kendim o anda o odadaymışım gibi, annesinin yatağının yanında beliren o hayal kişinin, ilk kocası Herbert Duckworth olduğunu düşünmüştüm, yani abla Stella'nın babası; ve bu sezimin doğru olduğundan hiç bir zaman şüphe etmedim.

Virginia Woolf'un bu tarz 'görüm' ya da görme kuvveti örneği olacak deneyimler yaşayabilen birisi olduğunu, romanlarında aynı görme kuvvetini kullandığı için zaten biliyoruz. Onunla aynı ölçüde yetenekli olduğumu elbette iddia edecek değilim, ama benzer bir görme kuvvetini bazen kendimde de bulduğum için ve yazılarımda kullanmaya çalıştığım için, onun dünyası ve görme tarzı bende sadece bir okur olmanın çok ötesinde etki uyandırdı daima. Onun deneyimleri, benim deneyimlerimle çoğu kez örtüşüyordu.

Yazmak, zaten insanın kendi ruhunu açık ettiği, açık etmek zorunda olduğu bir eylem. Bunun çok büyük cesaret isteyen bir iş olduğu da malum. Woolf'un bu konudaki dürüstlüğü ve cesareti, sanıyorum bana da yazı yazma cesaretini veren başlıca etkenler arasındaydı. Anı kitabının aynı bölümünde, aynayla ilişkisini de anlatır ve kendi bedeninden duyduğu utancı, bedenine olan güvensizliğini itiraf eder.

Çoğu genç kadının yaşadığı duygulardır bunlar, hele Woolf gibi ufak yaşta cinsel tacize uğramış birisi için bunda şaşılacak bir yan yok, ama ben de kız çocuklarının kendi bedenlerinden utanmalarına yol açan, tacizin her an hazırda olduğu bir ortamda ve kültürde yetiştiğim için, bu duygular benimkilerle bire bir örtüştü ve Woolf'un buna benzer bir çok deneyiminde, yahut romanlarında yazdığı bir çok sahnede, doğrudan kendimi bulmam, roman okurluğunun çok ötesinde, kişisel ve mahrem bir özdeşleşmeydi benim için. Onun kitaplarını okumak sanıyorum ki bir manevi eğitim, bir yetiştirme ve öğrenme deneyimi, bir kendini keşfetme süreciydi. Woolf'un yazarlığına bu şekilde derinlemesine nüfuz edebilmemi ve zaman zaman kendi yazılarımda da benzer bir derinliği yakalayabilmemi sağlayan anahtar da, onun günceleriyle tanışmamdı.

Düdüklü tencere gibi, "basınç arttırma" diyor Virginia Woolf, yeni bir romana başladığı zaman kullandığı çalışma yöntemine; "Anon"/"İsimsiz" adını verdiği ve bitiremediği son romanı için bunu yazmış 23 Kasım 1940'ta güncesine. "Dağ tepesi" dediği görüş açısını başlangıç noktası olarak kullanacağını söylüyor, "sürekli tekrar eden görüş" diye tanımlamış. Halen var olan yazılı dünya edebiyatının, nehirlerin ve kıtaların başlangıcı gibi, sözlü edebiyata, isimsiz yazarlara, şarkıcılara, hikaye anlatıcılara (ve tabii kadınlara) uzandığını göstermek istediği bir roman olduğunu biliyoruz bunun; belki de Orlando'da yaptığı gibi, büyük zaman dilimlerini kapsayacaktı.

Güncelerin en ilginç ve hazin tarihsel yanı, iki savaş arasında var olmaları. 1915'teki kısacık bir bölüm ardından, gerçek anlamda 1917'de başlayan günceler, 1941'in Mart ayında, yazarın ömrüyle birlikte sonra eriyor.

Woolfu tanımadan çok önce, ilk gençlik yıllarımda, intihar düşüncesiyle epey yüzleştim. “Deliriyor muyum?” sorusu, otuzlu yaşlarıma sonuna kadar en yakın arkadaşım. Yaşamak hem bir irade meselesi, hem de bir tesadüf.

Virginia Woolf, hem güncesinden hem hakkında söylenenlerden bildiğimiz gibi, dedikoduyu seven birisiydi. Ben de bir ölçüde dedikodu severim. Ve bunun her ikimiz için de, sadece basit bir merakla, tecessüsle sınırlı olmadığını biliyorum - ki merak hayat demektir - çünkü dedikodu aynı zamanda, insanın kendi hayatıyla ilgili endişeleri yükseldiği zaman, başka hayatlarda teselli arayışından kaynaklanır. Edebiyatın varoluş sebebi de budur.

Virginia Woolf ile aramda bir büyük fark var, benim güncem tamamen Fransızların “journal intime” dedikleri, mahrem nitelikte, yani yayınlanacağı düşüncesiyle yazılmayan bir günce, dolayısıyla bir gün oturup hepsini imha etmem gerekecek; Woolf da güncesini bu mahremiyete yakın üslupta, tamamen kendisi içinmiş gibi yazmasına rağmen, gene de bir gün yayınlanacağını düşündüğüne dair güçlü göstergeler var. Öyleyse de yadırgamam, çünkü olgunluk yaşlarında kendi değerinin çok farkında olan bir yazara dönüştüğü açık.

Şimdi gene başlangıca dönüyorum, çünkü başlangıç sonun çekirdeği, ne de olsa. Woolf 20 Nisan 1919’da, bir Paskalya gününde, yani 1915’teki küçük arayı saymazsak defter tutmaya başlayalı iki yıl geçmişken, güncesinin nasıl bir şekil almasını istediğine dair düşüncelerini gözden geçiriyor. Çok güzel ifadeleri olan bir pasaj, uzun alıntı yapmayacağım, ama bir cümle çok önemli:

“Roman yazarken günceyi bilinçli ve özenli şekilde kullanıyorum, ama bunun da ötesinde çok daha farklı bir amaç bulacağımı düşünüyorum günce için; günün birinde bu güncenin nasıl bir biçim alabileceği, uzaktan bir karaltı gibi dikiliyor karşıma.”

O biçim belki hiç bulunamadı, belki de hayatının sonunda yazmaya başladığı anıları tamamlasaydı, o biçim çıkacaktı ortaya; gerçi anılar bitmemiş haliyle bile çok güçlü. Fakat yaşadığı son güne kadar Woolf’un güncesi bir roman yazma, biçim düşünme, teknik geliştirme defteri, bir deneme tahtası olmuş, o kadarı kesin. Benim için de, günce defterlerim, gündelik hayatın ayrıntıları yanı sıra, birer çalışma ve deneme tahtası.

Hayatın yüzeysel ayrıntıları, elbette beklenmedik derinlikler de barındırabiliyor. Pasajın yerini mahsus aramayacağım, bellekten aktaracağım. İkinci Dünya Savaşı’nın bir aşamasında, her şey karneyle alınırken ve yiyecek sıkıntısı yaşanırken, bir dost ya da komşu Woolf’lara tereyağı gönderiyor. Woolf’un tek başına mutfakta o paketi açıp, nasıl bir iştahla ve özlemlerle, parmaklarıyla kopartarak o tereyağını yediğini anlatışı, işte öyle bir derinlik. Hayatı ne kadar seven birisi olduğunu, duyuları ve iştahları yaşamaya ne kadar bağlı olduğunu, onları terk etmek üzereyken bile gösteren, dokunaklı, film gibi, roman gibi bir sahne. Belki artık söylememe bile gerek yok ama gene de söyleyeceğim, ben böyle sahnelerde ruh ikizimi buluyorum; yazar olanı değil, insan olanı, daima yakın arkadaşım olarak kalacak Virginia Woolf’u öyle görüyorum.

Virginia Woolf, My Soulmate

Nilüfer Kuyuş

My true encounter with Virginia Woolf happened when I discovered her diaries. I had already read some of her novels and essays in high school, and by the time I went to college in the U.S.A, she had become number one on my list of favorite writers, but all of these readings were only about getting to know the writer.

I got to know the real person much later. When I went to the U.K. in the early 1980's, the diaries had just been published and when I read them, I forged a personal connection with Woolf. This connection became very important in my life. I found such similarities and so many shared characteristics between her and myself that I began considering her as a soulmate.

I began journalling in my early twenties and have never been without a notebook since. At first some of these notebooks were a mixture, where I would also keep my reading notes or jot down ideas. Gradually they became proper diaries and it was at that point that I encountered Woolf's diary. Through that encounter, my diary keeping also became fully established. For forty five years now, I journal ever day. Woolf played an important part in my own habit taking hold.

Her nephew Quentin Bell, who also wrote a two volume biography of Woolf, was married to Anne Olivier Bell, who became the editor of Woolf's diaries, which first came out in 1977 from Hogarth Press. From 1979 onwards, Penguin Books began publishing them, in five volumes, and there were consequent editions in 1981 and 1983. When I settled in the U.K. in 1982, it was these later editions that I bought and Woolf's diary became my bedside book for many decades. Even now, I sometimes open a volume at random and read; if I am going to write an essay about her, as I am doing now, it is the obligatory reference book for me, since she shares so many of her writing secrets in those pages.

When Quentin Bell wrote the introduction, he hailed the diaries as a masterpiece and called it a major work, one of the great diaries of the world. I totally agree. He was also right in qualifying it as equal to her best novels in terms of literary achievement.

There is a remarkable intensity of thought and feeling in these diaries, as well as keen observation; she draws exquisite portraits of her friends and acquaintances; the scenes she relates from her daily life, the connections her mind makes, her comments on the development of her own writing, as well as on the state of the country or of the world at that time, the acuity of her thoughts on other writers and on literature in general; the way she talks about her writing technique, the personal aesthetic philosophy and poetics of the novel that she patiently develops over time, the clues to how her imagination works, and above all the honesty with which she attempts to know herself, to bear witness to herself, are truly extraordinary. For me, however, above and beyond all of these factors, the feeling of personal identification has always been in the forefront as I read these pages. It was as if someone was reflecting my own soul to me.

In Woolf's diary, I found someone who experienced in her youth similar traumas as me, someone who had exactly the same anxieties and insecurities in her childhood, someone who demonstrated, through similar joys and ecstasies, a love of life and a sensuality equal to mine; I saw someone who, just like me, had an extroverted side, who enjoyed having fun and socializing, at the same time that she was extremely introverted and shy, hiding herself from others, and developed a passionate inner life full of imagination. And again to the same degree that I saw in myself, she battled to achieve self confidence throughout her life.

Woolf had a powerful drive to study and to learn, which I shared; she was determined to develop her intellect, as I did, in order to prove herself; she was someone who mostly stood on the sidelines and observed, even in the midst of family life, a trait I fully shared; she possessed a wry and sharp sense of humor, almost as a weapon of self defence, all of which I recognized as parts of my own biography and my personal character traits.

This identification reached such a degree - and I confess this for the first time - that at one point I began wondering if Woolf's soul might have passed on to me. And this despite my complete disbelief in reincarnation. Of course, it

was a passing fantasy, but I mention it to express the power of Woolf's effect on me, and the extent of my identification with her. From the first moment, I understood that she was a soulmate. Beyond being merely an author, she was someone close to me, an imaginary friend.

I shall give an example which might rightly seem strange.

In her autobiographical fragments entitled "Moments of Being", there is a section called 'A Sketch of the Past' where Virginia Woolf recounts the devastation of losing her mother when she was thirteen; she recounts how her older half-sister Stella took her to see her mother's body one last time, and she saw the image of a man sitting by her bed. When she told this to Stella, there was, as can be imagined, an awkward moment between the sisters; Woolf ends this scene by commenting that it might have been a hallucination.

When I read that passage, in the 2002 Pimlico edition, I immediately "knew" that this ghostly man she saw by her dead mother's side was her first husband, Herbert Duckworth, hence Stella's father. I have never doubted this intuition of mine.

The fact that Virginia Woolf had an inclination towards or possessed the power of experiencing such "visions" is something we already know, or suspect, from reading her novels; there is a mystical, albeit non-religious, aspect in her fiction, and a visionary quality. I certainly shall not claim to be as talented as her, but I have always found in myself a similar power of seeing at times, a visionary sense or intuition, which has also informed my own fiction at times. What is certain is that her world and her way of seeing things have always meant for me something beyond just readership, it was a one to one correspondence between her experiences and mine.

To write is in any case an act where one has to bare one's soul to a certain extent and therefore requires great courage. Woolf's courage, as well as her honesty, is unquestionable and it was this quality of hers which encouraged my own writing. In that same section of her unfinished memoir, she also mentions her relationship to mirrors and speaks of the shame and insecurity she felt about her own body.

A lot of women share these feelings, especially those, like Woolf, who have suffered sexual abuse at a young age. I also grew up in an environment and culture which caused young girls to feel ashamed of their bodies and where sexual abuse was always around the corner, and consequently her feelings coincided with mine. Similarly, I found myself in a lot of the experiences she had in her life or she wrote about in her fiction, so much so that my relationship to her went over and beyond just reading and became an intimate process of sharing. This identification allowed me to penetrate her writing much more directly and enabled me to plumb certain themes and psychological depths in my own writing, and the key to all this was the close reading of her diary.

Woolf sometimes describes her writing method almost like a pressure cooker, as exemplified by the entry of 23 November, 1940, where she says "I shall brew some moments of high pressure. I think of taking my mountain top - that persistent vision - as a starting point." She is talking here of the new novel she had started to work on, which she intended to call "Anon". We know that she planned to dig into the history of written literature across almost geological layers, reaching towards the age of the spoken word, to singers, to story tellers, who were initially, almost certainly, women. Maybe she intended to do something similar to what she did in *Orlando* and cover wide stretches of time from her mountain top in this project that she never finished.

One of the most striking and retrospectively sad things about Woolf's diary is that it documents a 'between the wars' era; discounting the brief diary of 1915, she began journaling in earnest in 1917 and it ended, along with her own life, in 1941.

Long before I knew about Woolf, in my early youth, thoughts of suicide were a constant for me. Up to the end of my thirties, “Am I going mad?” was a question that also kept me company. Living is both a question of will and a matter of coincidence.

Woolf loved gossip, as her diary attested to and as people who knew her frequently witnessed. I too love gossip to a certain extent. And I know that both for her and for me, this is not simply a question of intense curiosity or desire to pry - even though being curious means being alive - but also and more importantly, its source is the fact that when our anxiety about our own lives intensifies, we seek consolation in other lives. It is the primary reason why literature exists.

There is one big difference between me and Virginia Woolf, though. My diary is truly what the French call “journal intime”, an intimate, personal record which is not written with the intent to publish, which means that some day I shall have to destroy it. Even though Woolf writes in a similar register of intimacy with herself, almost in a confessional manner, there are sufficient indicators to make us think that she did have the possibility of publication one day at the back of her mind. If so, I see no harm in it, because in her maturity she had finally become someone who was fully aware of her own worth.

To finish, I return to the beginning, as the beginning is always the kernel of the end. On April 20, 1919, an Easter day, two years after she started the diary proper, Woolf wonders what shape her journaling ought to or will take.

A beautiful and long passage, which I shall not quote in full, but one segment is remarkable: “...there looms ahead of me the shadow of some kind of form which a diary might attain to. I might in the course of time learn what it is that one can make of this loose, drifting material of life; finding another use for it than the use I put it to, so much more consciously and scrupulously, in fiction.”

That use and that form which she anticipates was perhaps never found, or maybe if she had finished her memoir, that form would have been attained, we don't know. Even in its unfinished form, the memoir is pretty powerful. What we do know, though, is that amidst all the trivial or superficial details of daily life, the diary was for Woolf always a sounding board, where she pursued and questioned and experimented with technique and style, the first and last recourse of all her published work. For me too, no matter what trivia I might note in its pages, my diary is first and foremost a work in progress, a notebook where I try things out.

Of course, the superficial moments of daily life often contain unexpected or unsuspected depths. I shall mention an unforgettable anecdote from Woolf's diary which always impressed me, from memory. It is the war, the second one I believe but I might be wrong, everything is rationed and food is scarce, and behold, a neighbor or a friend sends the Woolfs a piece of gold, namely a chunk of butter. I can never forget how Woolf describes that moment of being alone in the kitchen, opening the package, breaking huge dollops of butter with her fingers and eating it with her hand, with great appetite and gusto. It is a moving scene, as if in a film, or in a novel, a scene which shows the extraordinarily sensual character of a person who loved life immensely and who had a huge appetite for living, despite everything that happened in the end. I suppose there is no need to say it now but I shall say it nevertheless, it is in such scenes that I find the Virginia Woolf who is my soulmate, the one who will always remain my close friend.

I don't much
en either for the
a lectures upon
Club — a depl
mped an unhar
are for Dorothy
d, or Virginia W
that Prelude a
als of their time
Why can't I be
write?

I'm writers.
ms & reviews &
Blunden an
And why doe
caulay here the
Harum woman
nighted. If
riously, a belie
overford need be

Şiir Dosyası

Bağlaç Sensin

Duygu Çelik

Eksk hsstmek...

Kendine yetecek kadar öznesi olan bir cümlenin en bağlacıyken

Sesli harflerine o kadar hakim

İlk defa seviştiği bir erkeğin virajlarındaki kazalarını temyize bırakmayacak kadar savcı

Engelbel eğer tanıdık değilse ve virajlar biraz keskin

Ertesi gün kadın *belki* gebe

Erkek ise *kesin* yara bere içinde...

Kedi besleyin erkekler!

Çiziklerinizin mesulü için bir kadından dahadır bir kedi

Dedi, tragedya bilen ve Antigone'yi biraz şey bulan Kadın:

"Ben yapmadım Apollon yaptı"

Dedi, antik Kedi:

"Miyav sensin!"

Dedi, sakalı keşke mavi olsa Adam:

"Bağlaç kim?"

Adamla kadın sevişti

Kadın evden çıkarken kahvaltısız

Sadece kediyi öptü

Dedi, lanetli gebe Kadın:

"Müeyyidesi bu hayatın, ertesi gün düşen davalardan çizik nafakası alan adamlar"

Dedi, kısır Kedi:

"Ben yapmadım Zeus biraz şey"

Adam hiç düşünmedi

Çarşafı buruşturdukları yerlere saçlarını döken kadınların neden kedisini daha çok sevdiğini.

Adam korkusuyla kaldı bir de kedisi

Bir bağlacın hiçbir kelime ile bitişik yazılmadığını

Zeytinsiz kahvaltıyı terk eden bir Kadın'dan öğrendi

Bu Kadın çıkarken kediyi de öpmedi...

Domestik

Ekin Köklü

Aldığı kadar un koydu

Örttü üstünü

Mayalanmasını bekledi

Kocasını işten

Çocukları okuldan dönmedi

O bölümü gelmemişti hayatının

Mutlulukla nefes aldı

Kendisine aitti mayası yalnızlığının

Destina Berfin Sever

Yaşamak bu devirde,

Bir zorunluluk çağı

Renkler geçerken ömründen

İnan bana istersen

Mavisi, yeşili, sarısı, moru

Tüm renkler sana ait

Senden içerde

Olanı da olmayanı da seninle birlikte

En yakışanı da sensin

En uyumsuzu da

En korkanı da

En atılganı da

Bütün hayatı kendin gibi yaşamaksa eğer arzun

Sindir içine göğü, karanlığı, denizi, bulutu, güneşi, ayı

Koşup oynadığın kadar ağla

Sustuğun kadar bağır

Çıglıkların inletsin ufukları

Bedenin dünyaya ruhun sana ait bu zorunluluk çağında

Renkler geçerken ömründen

İnanma bana istersen

Zorunluluk Çağı

2024

I don't much
 in either for the
 a lecture upon
 Club — a depl
 mpled an unhar
 are for Dorothy
 d, or Virginia W
 that Prelude a
 of their time
 Why can't I be
 write?
 I see writers.
 ns & reviews &
 & Blunden an
 And why has
 cantay here the
 Harum woman
 nighted. If
 riously, a beti
 rford need be

Çeviri

Bu bölüm, kelimelerin sınırları aşan yolculuğuna tanıklık ediyor. Virginia Woolf'un içsel dünyalara açılan cümleleri, Bloomsbury Grubu'nun entelektüel kıvılcımları ve modernist edebiyatın biçimsel cesareti, farklı dillerde yeniden hayat bulurken, biz de bu dönüşümün izini sürüyoruz. Amacımız yalnızca metinleri bir dilden diğerine aktarmak değil; aynı zamanda düşünce biçimlerini, estetik duyarlılıkları ve kültürel bağlamları da beraberinde taşımak.

Bu sayfalarda, Woolf ve çağdaşlarının eserlerinin Türkçeye kazandırılma süreçlerine dair değerlendirmelere; Virginia Woolf ve Bloomsbury Grubu üyelerinin yazdıklarının Anadolu kültürlerinin dillerine yapılan çevirilerine yer veriyoruz. Aynı zamanda Türkçede bu temalar etrafında üretilmiş yazıların ve yaratıcı çalışmaların başka dillere yapılan çevirilerini de inceliyoruz. Her çeviri, bir yeniden okuma, bir yeniden yazma ve bir yeniden düşünme biçimi olarak karşımıza çıkıyor. Bu bölüm, çeviriyi bir diyalog alanı olarak görenlere açık bir davettir.

This section bears witness to the journey of words as they transcend borders.

Virginia Woolf's sentences, which open doors to inner worlds; the intellectual sparks of the Bloomsbury Group; and the formal boldness of modernist literature all find renewed life in different languages—and we follow the traces of this transformation. Our aim is not merely to transfer texts from one language to another, but to carry with them modes of thought, aesthetic sensibilities, and cultural contexts.

In these pages, we offer reflections on the process of translating the works of Woolf and her contemporaries into Turkish, as well as on the translations of writings by Virginia Woolf and members of the Bloomsbury Group into the languages of Anatolian cultures. We also examine how texts and creative works produced in Turkish—centered around these themes—have been translated into other languages. Each translation emerges as a form of rereading, rewriting, and rethinking. This section is an open invitation to those who view translation as a space of dialogue.

Çevirmen Notu

Bu çeviri, Virginia Woolf'a ve eserlerine duyduğum hayranlığın bir izdüşümüdür. Woolf'un modernist yaklaşımı, bilinç akışı tekniği, muazzam gözlem gücü ve naif diliyle bezenen bu denemeyi çevirirken, metnin düşünsel yoğunluğu kadar sezgisel akışını da Türkçede yeniden yaratmayı amaçladım.

Keyifli okumalar dilerim.

Özlem Gülen¹

Sussex'i Örtten Akşam: Bir Arabadan Süzülen Düşünceler

Akşam vakti, tüm nezaketiyle yaklaşmıştı Sussex'e. Zira pek de genç sayılmaz artık Sussex, bu yüzdendir duyduğu minnet akşamın örtüsüne. Lamba ışığına düşen bir gölgeyle çehresi belli belirsiz görünen yaş almış bir kadın gibi adeta. Yine de Sussex'in çehresi hala çok zarif bir silüet sunar. Uçurumlar denize doğru uzanır, birbiri ardına. Eastbourne, Bexhill ve St. Leonards; sahil kenarındaki yürüyüş yolları, pansiyonları, boncuk ve şeker dükkânları, duvarları kaplayan afişleri, hastaları ve gezinti arabalarıyla tamamen kayıplara karışmış. Geride sadece, William'ı on asır evvel Fransa'dan çıkageldiğinde karşılayanlar var: Denize kavuşmaya çalışan bir uçurumlar silsilesi. Tarlalar da kurtuluşa ermiş. Kırmızı köşklerin sahil boyunca serptiği çillerin üstünü, ince ve saydam bir göl suretine bürünmüş kahverengi bir hava kaplamış; köşkler ve kızılıkları da orada boğulup gitmişti. Lambaların yakılmasına vakit vardı daha, yıldızların parlamasına da.

Ama düşündüm de ne zaman şu anki kadar güzel bir an olsa, ona hep biraz huzursuzluk tortusu eşlik eder. Psikologlar şuna açıklık getirmeli; bir bakıyorsunuz, beklentilerinizin çok daha ötesinde bir güzellik karşısında mest olmuşsunuz. O esnada, Battle semalarını pembe bulutlar kaplamış, tarlalar alacalı ve mermerimsi. Algılarımız, bir solukta şişirilen balonlar gibi hızla genişliyor ve sonra, ardı arkası kesilmeyen güzelliklerle birlikte son raddesine kadar dolup geriliyor. Tek bir iğne darbesi ise her şey alt üst etmeye muktedir. Ama nedir bu iğne dediğimiz şey? Gördüğüm kadarıyla, bu mevzubahis iğnenin insanların acizliğiyle bir alakası var. Yok efendim bunu kavrayamıyorum, ifade edemiyorum, altında eziliyorum, üstesinden gelemiyorum. Tam da buralarda bir yerde yatıyor insanların hoşnutsuzluğu. Buna, insanın tabiatı gereği karşısına çıkan her şeye hükmetme arzusu da eşlik ediyor. Hükmetmek derken, kelimenin buradaki anlamı aslında şu an Sussex'te görülen ne varsa başkalarına da aktarabilmek; onların da bu manzaraya ortak olmasını sağlayabilmek. Üstelik, bir başka iğne darbesi daha çıkageldi: İnsanlar ellerindeki şansını kaçıyordu; çünkü güzellik dediğimiz şey onların dört bir yanına yayılıyor, ele avuca sığmıyordu. Hal böyle olunca, kuvvetleri ve gölleri doldurup taşıracak bir taşkın karşısında ellerinde kalan tek şey bir yüksükten ibaretti.

Vazgeç, dedim. Böyle durumlarda benliğin nasıl parçalandığı aşıkardır zira. İnsanın bir benliği hevesli ve doyumsuzken, diğer benliği katı ve felsefidir. Vazgeç bu imkansız arzulardan, dedim; önümüzde alabildiğine uzanan manzarayla yetinmeyi bil. İnan bana, yapılacak en iyi şey oturup bu manzaranın tadına varmak, çekmek elini eteğini her şeyden, kabullenmek ve sıkılmamak canını yok yere. Neticede doğa size bir balinanın gövdesine işleyebilecek üç küçük cep çakısı bahşetmiş.

Sahip olduğumuz bu iki benlik, bir güzelliğe tesadüf edildiğinde nasıl bir tutum takınılması gerektiğini tartışıp dururken; ben (kendi tabirimle bir üçüncü taraf olarak), bu denli basit bir şeyden nasıl da mutluluk devşirebildiklerini düşündüm kendi kendime. Araba hızla giderken orada oturmuş, hiçbir şeyi gözden kaçıtmıyorlardı: bir saman yığını, kiremit kırmızısı bir çatı, bir gölet, sırtında çuvalıyla evine dönen yaşlıca bir adam. Öylece oturmuşlardı; yerdeki ve gökteki her rengi, boya kutularından çıkarttıkları renklerle eşleştiriyor,

Ocak ayının kasvetine layık bir kırmızı ışıktaki Sussex'in çiftlik ambarları ve evlerinin çizimlerini yapıyorlardı. Ama ben, biraz farklı olduğumdan, kendi halimde oturmuş ve hüznüme dalmıştım. Onlar kendilerini böyle meşgul ederken ben de kendi kedime söyleniyordum: Gelip geçmiş; geçmiş gitmiş; geçmiş bitmiş. Yol ardımızda kalırken hayatın da geride kaldığını hissediyorum. O yolu çoktan aşmıştık, bizi artık kimseler hatırlamazdı. O sırada, arabamızın lambaları bir an için pencereleri aydınlattı; şimdiyse ışıklar yine yok olup gitti. Başkaları da ardımızdan geliyor.

Ansızın dördüncü bir benlik (pusuda bekleyen, uyuyormuş gibi görünüp birden insanın üzerine atlayan bir benlik. Sözlerinin hiçbir alakası yoktur olup bitenlerle, ama tam da bu keskin ve beklenmedik çıkışı yüzünden önemsenmesi gerekir) seslendi: "Şuna bak." Işıktı bu; parlak, tuhaf, tarif edilemez. Bir an, ne olduğunu adlandıramadım. "Bir yıldız" diye düşündüm ve ışık, o bir anlığına, garip bir titremeyle irkildi, dans etti ve parıldadı. "Senin ne anlama geldiğini biliyorum" dedim. "Sen, nevi belirsiz ve fevri benlik, şu tepeler üzerinde yükselen ışığın iplerinin geleceğe tutunduğunu hissediyorsun. Gelin anlayalım bunu. Gelin bunu akla mantığa oturtalım. Birdenbire geçmişe değil de geleceğe bağlandığımı hissettim. Önümüzdeki beş yüzyıl içinde Sussex'in bürüneceği suret zihnimde geziniyor. Şimdi gördüğümüz kabalıklar da zamanla buhar olup uçacak gibi geliyor bana. Hepsini yanıp kül olacak, tamamen yok olacak. Sihirli kapılar açılacak sonra. Elektrikle çalışan pervaneler silip süpürecek evleri. Yoğun ve keskin ışık huzmeleri dünyaya doğru alçalarak işlerini görecektir. Şu tepede hareket eden ışığa da bakın; bir arabanın farı. Beş yüzyıl içinde Sussex, gündüzü ve gecesiyle, büyüleyici düşünceler ve göz alıcı ışıklarla dolup taşacak."

Güneş artık ufkun gerisinde kalmıştı. Karanlık hızla yayılıyordu. Benliklerimin hiçbiri, arabamızın lambalarının çitlere yansıyan dar ışık demetlerinin ötesini göremiyordu. Hepsini yanıma çağırdım. "Şimdi," dedim, "hesaplarımızı kapatmanın zamanı geldi. Artık kendimizi toplamalı, tek bir benlikte birleşmeliyiz. Görünürde hiçbir şey kalmadı, farlarımızın sürekli ifşa ettiği yol ve şeritler dışında elbette. Bizim ise fazlamız var eksliğimiz yok. Kendimizi sıcak örtülerle sarıp sarmalamış; rüzgar ve yağmurdan korunuyoruz. Yalnızız. Hesaplaşma vakti geldi. Ben, grubun başkanı olarak, her birimizin getirdiği ganimetleri sıraya koyacağım. Bir bakayım; bugün epey bir güzellik varmış: çiftlik evleri, denize doğru uzanan uçurumlar, mermerimsi ve alacalı tarlalar, kırmızı tüylerle bezenmiş gökyüzü ve tüm bunlar. Tabii bir de yokoluş ve insanın ölümü söz konusu. Gözden kaybolan yol ve pencere bir an için ışıldayıp sonra yine karanlığa gömüldü. Sonrasında da ansızın dans etmeye başlayan ışık gösterdi kendini, iplerinin uçları gelecekte asılı olan. Bugün ise elimizde olan" dedim, "şu güzellik: insanın ölümü ve gelecek. Bakın şimdi, hoşunuza gidecek küçük bir figür yapacağım; işte geliyor. Güzellik, ve ölümden evlerin sıcak bir rüzgârla temizleneceği ekonomik, güçlü ve verimli geleceğe doğru ilerleyen bu küçük figür hoşunuza gidiyor mu? Şuna bir bakın; dizlerimin üzerinde duruyor."

Oturduk ve yaptığımız figüre baktık. Ağaçlarla kaplı sarp, keskin kayalıklar etrafını kuşatmıştı. Kısacık bir an için büyük bir ciddiyete büründü. Gerçekten de sanki her şeyin gerçekliği orada, halının üzerinde sergileniyordu. Şiddetli bir heyecan sardı bedenimizi, içimize elektrik yüklenmişti adeta. Hep birlikte gözyaşlarına boğulduk: "Evet, evet," sanki bir şey onaylar gibi bir kabullenme anıydı.

Neden sonra, o ana kadar sessizliğini koruyan beden, şarkısını söylemeye başladı; ilk tınıları tekerleklerin uğultusunu andıran hafif bir sesle: "Yumurta ve pastırma; kızarmış ekmeğe ve çay; ateş ve banyo; haşlanmış tavşan," diye devam etti, "ve kırmızı frenk üzümü reçeli; kahveyle birlikte bir kadeh şarap; ardından kahve ve sonra yatmak ve yatmak yeniden."

"Artık gidin," dedim etrafımda toplanmış benliklerime. "Burada işiniz bitti. Azat ediyorum sizi. İyi geceler."

Yolculuğumun geri kalanı, kendi bedenimin tatlı eşliğinde sürüp gitti.

Çevirmen: Dr. Öğr. Üyesi Özlem GÜLEN – Haliç Üniversitesi, İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü.

I don't much like
to sit in either for the
a lecture upon
Club — a deplorable
wished an unshar
are for Dorothy
d, or Virginia W
that Preclude a
of their time
Why can't I be
write?

I'm writers.
ms & reviews &
Blunden an
And why has
caulay here the
Marum woman
nighted. If
riously, a belie
overlord need be

Seminer Raporları

Woolf Seminerleri Raporu

Hazırlayan: Demet Karabulut Dede (Seminer Koordinatörü)

Türkiye Virginia Woolf Topluluğu'nun düzenlediği *Woolf Seminerleri*, 2025 yılının Ekim ayında yeniden kapılarını aralayarak edebiyat, felsefe ve kültürel düşüncenin kesişimlerinde dolaşan zengin bir tartışma alanı sundu.

Bu yılın 'Virginia Woolf, Simone de Beauvoir, and the Materiality of Life/Writing' başlıklı ilk semineri, Virginia Woolf ile Simone de Beauvoir arasındaki görünmez ama güçlü düşünsel akrabalıkları araştıran Luca Pinelli tarafından gerçekleştirildi. Pinelli, konuşmasında iki yazarın *yaşam yazını* alanındaki üretimlerini bir tür içsel yolculuk olarak ele alarak onların felsefi duyarlılıklarını, benlik arayışlarını ve metinlerindeki varoluşsal titreşimleri özenle açıkladı. Pinelli, Woolf'un Fransızcaya çevrilen ilk eserinin Fransa'daki alımlanışını, bu alımlanışın Beauvoir'ın düşünce dünyasında bıraktığı izleri ve iki yazar arasında doğrudan kurulmamış ama metinler üzerinden hissedilen bir etkileşim hattını ayrıntılarıyla tartıştı. Konuşma, Pinelli'nin yıllara yayılan doktora araştırmalarının bir sonucu olan konuşma, aynı zamanda Pinelli'nin üzerinde çalıştığı kapsamlı kitap projesinin de habercisi olarak, Woolf–Beauvoir ilişkisine yeni bir bakış açısı kazandırdı. Bilgiyle örülmüş, düşünsel olarak yoğun ve aynı zamanda dinleyiciyi içine çeken bu sunum, seminer dizisinin güçlü bir açılışı oldu.

21 Kasım 2025'te Amy Smith tarafından gerçekleştirilen "Dreams and Realities": Woolf's Revisions to Plato in *Night and Day*' başlıklı ikinci seminerde ise Woolf'un *Gece ve Gündüz* adlı romanı, Platon felsefesinin izleri üzerinden yeniden okundu. Smith, Woolf'un Platon'la tanışma sürecini, Antik Yunan metinleriyle kurduğu entelektüel ilişkiyi, Yunanca öğrenme çabasının yazınsal duyarlılığına nasıl yansıdığını ve aile içinde Platon üzerine yapılan sohbetlerin Woolf'un düşünce dünyasında nasıl bir yankı bulduğunu inceliklerle ele aldı. Bu konuşma, yalnızca bir romanın felsefi damarlarını açığa çıkarmakla kalmadı; aynı zamanda Ekim ayında başlayan "Virginia Woolf ve felsefe" yolculuğunun da devamı niteliğindedir.

19 Aralık 2025'te Jeanne Dubino'nun gerçekleştirdiği 'Virginia Woolf's Life and Writing: The Embodiment of Animal Studies' başlıklı seminer ise Woolf'un edebiyatında hayvanların konumuna odaklanarak seminer dizisine bambaşka bir boyut kazandırdı. Dubino, hayvan çalışmaları alanının ortaya çıkışını, bu alanın edebiyat incelemelerine getirdiği yeni perspektifleri ve Woolf'un metinlerinde hayvanların yalnızca birer motif değil, aynı zamanda etik, duyumsal ve varoluşsal birer odak noktası olarak nasıl konumlandığını ayrıntılarıyla tartıştı. Woolf'un hayvanlara dair duyarlılığının, onun insan-merkezci bakışın ötesine geçen edebi sezgisini nasıl beslediğini gösteren bu konuşma, dinleyicilere Woolf'un dünyasını daha önce fark edilmemiş yönleriyle yeniden düşünme fırsatı sundu.

Woolf Seminars Report

The Woolf Seminars organized by the Virginia Woolf Society of Turkey resumed in October 2025, offering a rich space of discussion that moved across the intersections of literature, philosophy, and cultural thought.

The first seminar of the 2025 fall term, titled "Virginia Woolf, Simone de Beauvoir, and the Materiality of Life/Writing," was delivered by Luca Pinelli, who explored the subtle yet powerful intellectual affinities between Virginia Woolf and Simone de Beauvoir. Pinelli approached the two writers' contributions to life writing as a kind of journey illuminating their philosophical sensibilities, their quests for selfhood, and the existential resonances that pulse through their texts. Pinelli examined the reception of Woolf's first work translated into French, the traces

this reception left on Beauvoir's intellectual world, and the indirect yet palpable line of influence that emerges between the two writers through their works. Drawing on years of doctoral research, Pinelli's talk also signaled the forthcoming publication of his comprehensive book project on the same topic, offering a fresh perspective on the Woolf–Beauvoir relationship. Rich in insight and intellectually engaging, the presentation marked a strong opening for the seminar series.

The second seminar, held on 21 November 2025 and titled “*Dreams and Realities: Woolf's Revisions to Plato in Night and Day*,” was presented by Amy Smith. In this session, Woolf's novel *Night and Day* was read through the lens of Platonic philosophy. Smith examined Woolf's early encounters with Plato, her intellectual engagement with Ancient Greek texts, the ways her efforts to learn Greek shaped her literary sensibility, and how family conversations about Plato echoed through her thinking. The talk not only revealed the philosophical undercurrents of the novel but also continued the “Virginia Woolf and philosophy” journey that had begun in October.

The seminar held on 19 December 2025, titled “*Virginia Woolf's Life and Writing: The Embodiment of Animal Studies*,” was delivered by Jeanne Dubino and added a new dimension to the series by focusing on the place of animals in Woolf's literary world. Dubino discussed the emergence of the field of animal studies, the new perspectives it brings to literary scholarship, and the ways animals function in Woolf's texts not merely as motifs but as ethical, sensory, and existential focal points. Highlighting Woolf's sensitivity toward animals and how this sensibility nourished her literary imagination beyond a human-centered perspective, the talk invited listeners to reconsider Woolf's world through previously overlooked lenses.

Türkiye Virginia Woolf Topluluğu, Editör Buluşmaları, Ekim – 2025 Raporu

Hazırlayan: Selvi Danacı (Etkinlik Koordinatörü)

Türkiye Virginia Woolf Topluluğu bünyesinde Virginia Woolf'un Hogarth Press deneyiminden ilhamla hazırlanan Editör Buluşmaları serisi bugüne dek edebi üretimin fikir aşamasından yayımlanmasına uzanan yolculuğunu yazarlık, editörlük, çevirmenlik ve yayıncılık pratiklerinin kesiştiği, farklı disiplinlerden gelen konukların deneyimleri üzerinden çok boyutlu bir süreç olarak ele alan etkinlikler düzenledi. Geçtiğimiz dönem editör ve çevirmen Berrak Göçer, bağımsız editör Melisa Ceren Hasmeden ve Kalem Ajans'ın kurucusu Nermin Mollaoğlu'nun katılımlarıyla çevirmenlikten bağımsız editörlüğe ve edebiyat ajanlığına, yayıncılık dünyasının birbirinden farklı alanlarına dair deneyimler, Hogarth Press'in savunduğu editoryal bağımsızlık anlayışıyla birlikte düşünülerek kapsamlı bir şekilde masaya yatırıldı. Bu söyleşilerden edindiğimiz bilgi ve birikim sayesinde, Editör Buluşmaları serisinin bir sonraki döneminde yazarlık ve editörlük pratiklerini merkeze alarak edebi üretimi farklı bir perspektiften inceleme imkânı yakaladık. 23 Ekim 2025 tarihinde yazar ve sanat eleştirmeni Bihter Sabanoğlu ile yazar ve editör Ferhat Uludere'nin, 13 Kasım 2025 tarihinde yazar, editör ve edebiyat eleştirmeni Oylum Yılmaz'ın, son olarak da 4 Aralık 2025 tarihinde yazar, editör ve çevirmen Hande Koçak'ın katılımlarıyla gerçekleştirdiğimiz buluşmalar, ilk roman deneyiminden deneysel edebiyata, editörlük ve yazar danışmanlığından yayıncılığın güncel sorunlarına uzanan geniş bir tartışma zemini sundu.

Serinin ilk buluşması, 23 Ekim 2025 tarihinde yazar ve sanat eleştirmeni Bihter Sabanoğlu ile editörü Ferhat Uludere'nin katılımıyla gerçekleştirildi. Paris III Sorbonne Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında yüksek lisans derecesi alan ve aynı üniversitede Bizans Sanat Tarihi üzerine doktorasını sürdüren Bihter Sabanoğlu, bağımsız tarih araştırmalarıyla sanat tarihi ve edebiyat üzerine yazdığı makalelerinin yanı sıra 2022 yılında ilk romanı *Şüpheli Şeylerin Keşfi*'ni yayımladı. *Virgül* ve *Bant* gibi dergilerde sinema, edebiyat, müzik ve tiyatro üzerine yazılar kaleme alan, çeşitli televizyon programlarında editörlük, metin ve senaryo yazarlığı yapan Ferhat Uludere ise 2002 yılından bu yana kaleme aldığı öykü ve romanların yanı sıra 2014 yılından beri Müjdat Gezen Sanat Merkezi Yaratıcı Yazarlık Bölüm Başkanlığı görevini sürdürmekte. "İlk romanın yolculuğu" odağında şekillenen söyleşi, Sabanoğlu'nun *Şüpheli Şeylerin Keşfi* adlı romanının yazım sürecini merkeze alırken edebi üretimin eleştirel düşünce ve kurgu yazımı arasındaki geçiş alanlarına da değindi. İstanbul'un Bizans tarihi, kent hafızası, bireysel ve kolektif bellek gibi temaların roman kurgusuna nasıl dahil edildiği, yazım sürecinde planlama ile sezgisel ilerleme arasındaki denge, yazarın akademik birikiminin kurgu üzerindeki etkisi, ilk eserin yazım sürecini besleyen ve zorlaştıran unsurlar ayrıntılı biçimde ele alındı. Ferhat Uludere ise editör ve yazar kimliğiyle ilk kitap dosyalarına yaklaşımını, yazar-editör ilişkisini ve bir dosyanın yayınevine ulaşmasından yayımlanmasına kadar geçen editoryal süreci aktardı. Edebi nitelik ve yayınevinin sürdürülebilirliği arasındaki denge, yeni yazarlara alan açma sorumluluğu ve editoryal müdahalenin sınırları *Şüpheli Şeylerin Keşfi* üzerinden tartışıldı. Bu buluşma, yazar ve editörün ortak deneyimlerinin edebi üretimi nasıl dönüştürdüğünü görünür kılmaya bakımından serinin kapsamına değerli bir katkıda bulundu.

Editör Buluşmaları'nın 13 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirilen ikinci oturumunun konuğu yazar, editör ve edebiyat eleştirmeni Oylum Yılmaz oldu. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü mezunu olan Yılmaz, bir dönem *Radikal Kitap Eki*'nin editörlüğünü üstlenmenin yanı sıra *Referans*, *Birgün* gibi gazetelerde ve *Sabitfikir* dergisinde köşe yazıları kaleme aldı ve 2020 yılında bir edebiyat platformu olan *KulturaLitera*'yı kurdu. Yazarlık serüvenine 2013 yılında yayımlanan ilk romanı *Cadı* ile başlayan Yılmaz'ın Duygu Asena Roman Ödülü'ne layık görülen ikinci romanı *Gerçek Hayat* 2017 yılında, üçüncü romanı *Ağaçların Rüyası* 2023 yılında, son olarak *Doğa Yürüyüşleri: Yazının Doğasına Dair Denemeler* isimli deneme kitabı ise 2025 yılında yayımlandı. Söyleşi, Yılmaz'ın *Doğa Yürüyüşleri* kitabı ekseninde, yazma eyleminin doğa, dil ve imgeyle kurduğu ilişkiyi tartışmaya açtı. Edebiyatın insan merkezci bakışı kırma potansiyeli, günümüzün dijitalleşmiş ve yalnızlaştırıcı dünyasındaki işlevi ve dilin doğayla

temas etme imkânları, Virginia Woolf'un modernist edebiyat anlayışıyla paralel bir şekilde ele alındı. Söyleşinin ilerleyen bölümünde yazarın editör kimliğinin kurgu yazım sürecindeki rolü, *KulturaLitera*'nın kuruluş süreci, editörlük ve yazar danışmanlığı pratikleri üzerinde duruldu. *Doğa Yürüyüşleri*'nde de sıklıkla değindiği bir konu olan kadın yazınının edebiyat dünyasındaki görünürlüğü, kadın yazarların kanona, antolojilere, seçkilere dahil edilmesi ve yayıncılık dünyasının bu konudaki tutumuna dair Yılmaz'ın bir editör ve yazar olarak fikirleri çağdaş edebiyat ortamı hakkında derinlikli ve eleştirel bir perspektif sundu.

4 Aralık 2025 tarihinde düzenlenen serinin son buluşması, yazar, editör ve çevirmen Hande Koçak'ın katılımıyla gerçekleşti. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun olan ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden yüksek lisans derecesi alan Koçak, *Kitap-lık*, *Varlık* ve *Psikeart* gibi yayınlarda yazılar kaleme aldı ve İş Kültür Yayınları Hasan Âli Yücel Klasikler Dizisi'nde editörlük yaptı. Editörlük ve çevirmenliğin yanı sıra Koçak'ın, *Uyanmadan Önce Gezege*n (2014) isimli bir anlatısı, *Seyelan* (2021) adında bir şiir kitabı ve *Dağpaklayan* (2025) adlı bir deneme kitabı bulunmaktadır. Koçak'ın *Dağpaklayan* kitabı ekseninde ilerleyen söyleşi, deneme türü ve deneysel edebiyatın sınırları, imkânları ve günümüzdeki konumu üzerine yoğunlaştı. Virginia Woolf'un modernist kurgu anlayışı ve edebi kalıpları yıkmaya yönelik çağrısı, Koçak'ın deneysel anlatıları çerçevesinde ele alındı. Böylece Türkiye'de geleneksel ve deneysel yazı arasındaki ilişki de tartışmaya açıldı ve deneme türünün hem yazar hem de okur açısından taşıdığı potansiyel ile yayıncılık dünyasında bu türe yönelik risk algısı değerlendirildi. Koçak'ın yazarlık, editörlük, çevirmenlik ve okurluk deneyimlerinin yazım sürecindeki etkisi hakkındaki izlenimleri ve görüşleri, edebi üretim sürecinin çok yönlülüğüne ve farklı pratiklerin birbirlerini nasıl beslediğine dair bütüncül bir perspektif sundu.

Ekim-Aralık 2025 döneminde üç oturumdan oluşan Editör Buluşmaları, edebi üretimi yalnızca metnin editoryal yolculuğuyla sınırlamayan, editörlük, yazarlık, yayıncılık ve okurluk süreçlerini de birlikte düşünmeye davet eden kapsamlı bir tartışma alanı yarattı. İlk roman deneyiminden deneysel edebiyata, editoryal emekten yazar danışmanlığına uzanan bu söyleşiler, edebiyatın çok katmanlı yapısını farklı deneyimler üzerinden görünür kıldı. Virginia Woolf'un Hogarth Press aracılığıyla savunduğu yaratıcı cesaret ve bağımsız düşünce anlayışıyla paralel biçimde ilerleyen Editör Buluşmaları serisi bu dönem de edebiyat dünyasına eleştirel, paylaşımcı ve yapıcı bir perspektif sunmayı amaçlayarak yazar ve editörlerin ortak deneyimlerinin edebi üretimi nasıl zenginleştirdiğini ortaya koydu. Editör Buluşmaları, önümüzdeki dönemde de edebiyatın çok yönlü doğasını keşfetmek ve anlamak adına yayıncılık dünyasının çeşitli alanlarından konuklarla söyleşilere devam edecek.

Editor Meetings 2025 Report

'Editor Series' of the Virginia Woolf Society of Turkey, created in inspiration from Virginia Woolf's Hogarth Press experience, has so far organized events that approach the journey of literary production, from the idea stage to publication, as a multidimensional process shaped by the intersecting practices of writing, editing, translation, and publishing, and by the experiences of guests from different disciplines. In the previous term, with the participation of editor and translator Berrak Göçer, independent editor Melisa Ceren Hasmaden, and Kalem Agency founder Nermin Mollaoğlu, experiences from various areas of the publishing world, from translation to independent editing and literary agency, were examined in depth alongside Hogarth Press's understanding of editorial independence. The knowledge and insight gained from these conversations allowed us, in the next term of the Editor Meetings series, to focus on writing and editing practices and explore literary production from a different perspective. The meetings we held with writer and art critic Bihter Sabanoğlu and writer-editor Ferhat Uludere on 23 October 2025, with writer, editor, and literary critic Oylum Yılmaz on 13 November 2025, and finally

with writer, editor, and translator Hande Koçak on 4 December 2025, offered a broad ground for discussion, from first-novel experiences to experimental literature, from editorial work to author consultancy, and from the craft of writing to the current issues of the publishing world.

The first meeting of the series took place on 23 October 2025 with the participation of writer and art critic Bihter Sabanoğlu and her editor, Ferhat Uludere. Sabanoğlu, who holds a master's degree in English Language and Literature from Paris III Sorbonne University and is pursuing her doctorate in Byzantine Art History at the same institution, published her first novel *Şüpheli Şeylerin Keşfi* (*The Discovery of Suspicious Things*) in 2022, alongside her independent historical research and her articles on art history and literature. Ferhat Uludere, who has written on cinema, literature, music, and theater for magazines such as *Virgöl* and *Bant*, and who has worked as an editor and scriptwriter for various television programs, has been writing short stories and novels since 2002 and has served as the Head of Creative Writing at Müjdat Gezen Art Center since 2014. Centered on “the journey of a first novel,” the conversation focused on the writing process of *The Discovery of Suspicious Things*, while also touching on the transitional spaces between critical thinking and fiction writing. Themes such as Istanbul's Byzantine history, urban memory, and individual and collective memory, and how these were woven into the novel's structure, were discussed in detail, along with the balance between planning and intuition in the writing process, the influence of the author's academic background on her fiction, and the elements that both nourish and challenge the creation of a first work. Uludere, speaking from both his editor and writer identities, shared his approach to first manuscripts, the author–editor relationship, and the editorial process from the moment a manuscript reaches a publishing house to its publication. The balance between literary quality and the sustainability of a publishing house, the responsibility of creating space for new writers, and the limits of editorial intervention were discussed through the example of *The Discovery of Suspicious Things*. This meeting made a valuable contribution to the series by revealing how the shared experiences of writer and editor can transform literary production.

The guest of the second session of the Editor Meetings, held on 13 November 2025, was writer, editor, and literary critic Oylum Yılmaz. A graduate of Istanbul University's Faculty of Communication, Department of Journalism, Yılmaz previously served as the editor of *Radikal*'s book supplement and wrote columns for newspapers such as *Referans* and *Birgün*, as well as for *Sabitfikir* magazine. In 2020, she founded KulturaLitera, a literary platform. Yılmaz began her writing career with her first novel *Cadı* (*The Witch*) in 2013; her second novel *Gerçek Hayat* (*Real Life*), which received the Duygu Asena Novel Award, was published in 2017; her third novel *Ağaçların Rüyası* (*The Dream of Trees*) in 2023; and her essay collection *Doğa Yürüyüşleri: Yazımın Doğasına Dair Denemeler* (*Nature Walks: Essays on the Nature of Writing*) in 2025. The conversation, centered on *Nature Walks*, explored the relationship between writing and nature, language, and imagery. The potential of literature to break anthropocentric perspectives, its function in today's digitalized and isolating world, and the possibilities of language's contact with nature were discussed in parallel with Virginia Woolf's modernist literary approach. In the later part of the conversation, Yılmaz's role as an editor in the fiction-writing process, the founding of KulturaLitera, and her practices in editing and author consultancy were examined. A topic frequently addressed in *Nature Walks*, the visibility of women's writing in the literary world, was also discussed, including the inclusion of women writers in the canon, anthologies, and collections, and the publishing world's stance on this issue. Yılmaz's insights as both editor and writer offered a deep and critical perspective on the contemporary literary environment.

The final meeting of the series, held on 4 December 2025, featured writer, editor, and translator Hande Koçak. A graduate of Istanbul University's Faculty of Political Sciences, Department of Public Administration, and holder of a master's degree in Comparative Literature from Istanbul Bilgi University, Koçak has written for publications such as *Kitaplık*, *Varlık*, and *Psikeart*, and has worked as an editor for İş Bankası Kültür Yayınları' Hasan Âli Yücel

Classics Series. In addition to her editorial and translation work, Koçak has published a narrative titled *Uyanmadan Önce Gezegen* (*The Planet Before Waking*, 2014), a poetry collection *Seyelan* (2021), and an essay collection *Dağpaklayan* (2025). The conversation, centered on *Dağpaklayan*, focused on the boundaries, possibilities, and contemporary position of the essay form and experimental literature. Virginia Woolf's modernist approach to fiction and her call to break literary conventions were discussed through the lens of Koçak's experimental narratives. This opened a broader discussion on the relationship between traditional and experimental writing in Turkey, and on the potential of the essay form for both writers and readers, as well as the publishing world's perception of risk regarding this genre. Koçak's reflections on how her experiences as writer, editor, translator, and reader shape her writing process offered a holistic perspective on the multidimensional nature of literary production and the ways different practices nourish one another.

Across its three sessions held between October and December 2025, the Editor Meetings created a comprehensive space for discussion that invited participants to consider literary production not only through the editorial journey of a text but also through the intertwined processes of editing, writing, publishing, and reading. These conversations, ranging from first-novel experiences to experimental literature, from editorial labor to author consultancy, made the multilayered structure of literature visible through diverse experiences. In parallel with the creative courage and independent thinking championed by Virginia Woolf through Hogarth Press, this term's Editor Meetings aimed to offer a critical, collaborative, and constructive perspective to the literary world, demonstrating how the shared experiences of writers and editors enrich literary production. The series will continue in the coming term with new guests from various areas of the publishing world, in pursuit of exploring and understanding the multifaceted nature of literature.

I don't much
 in either for the
 a lecture upon
 Club — a depl
 mpled an unhar
 are for Dorothy
 d, or Virginia W
 that Prelude a
 of their time
 Why can't I be
 write?
 I see writers.
 ns & reviews &
 & Blunden an
 And why has
 cantag here the
 Harum woman
 nighted. If
 riously, a beti
 rford need be

Duyurular

Woolf ve Bloomsbury'den Haberler

Bu bölüm, Virginia Woolf'un dünyasına ve Bloomsbury Grubu'nun kültürel mirasına dair güncel gelişmeleri, etkinlikleri ve duyuruları bir araya getiriyor. Sergiler, seminerler, yeni yayınlar, çeviri projeleri ya da Woolf'a dair özel buluşmalar... Hepsi burada.

Woolf'un izini sürenler için bir rehber; Bloomsbury'nin düşünsel evrenine açılan bir pencere.

Announcements: News from Woolf and Bloomsbury

This section brings together current updates, events, and announcements related to the world of Virginia Woolf and the cultural legacy of the Bloomsbury Group. From exhibitions and seminars to new publications, translation projects, and special gatherings—everything Woolf-related finds a place here.

A guide for those tracing Woolf's footsteps; a window into the intellectual universe of Bloomsbury.

**35TH ANNUAL
INTERNATIONAL CONFERENCE ON
VIRGINIA WOOLF**

**Virginia Woolf
and
Sound**

**24 - 28 June 2026
İstanbul Bilgi University**

**İstanbul
Bilgi University**

CFP: *A Room of One's Own*: Echoes and Circulations

The countless appropriations of *A Room of One's Own* across decades and continents show how much this text represents a turning point in the discourse on women, gender, and literature. But the diversity of its legacy also highlights that Woolf's text is full of possibilities which exceed its primary topic. Indeed, the essay has resonated in literary theory and history, in activist circles and feminist struggles, lesbian and queer cultures, artistic and museum practices, as well as in popular culture and among countless common readers.

Over the past few decades, numerous works have been devoted to the global reception of Woolf's work, as evidenced by *The Reception of Virginia Woolf in Europe* (edited by Nicola Luckhurst and Mary Ann Caws, 2002), *Woolf Across Cultures* (edited by Natalya Reinhold, 2004), *The Edinburgh Companion to Virginia Woolf and Contemporary Global Literature* (edited by Jeanne Dubino, Paulina Pająk, Catherine W. Hollis, Celiese Lypka and Vara Neverow, 2021), *The Edinburgh Companion to Virginia Woolf and Transnational Perspectives* (edited by Elisa Bolchi, Maria Rita Drumond Viana, Alice Davis Keane, Monica Latham, Sayaka Okumura and Mine Özyurt Kiliç, 2025). Other publications have examined specific aspects of Woolf's legacy, such as *Recycling Virginia Woolf in Contemporary Arts and Literature* (edited by Monica Latham, Caroline Marie and Anne-Laure Rigeade, 2021), *Odd Affinities: Virginia Woolf's Shadow Genealogies* (Elizabeth Abel, 2024), and the special issue n°99 of the *Virginia Woolf Miscellany*, "Portmanteau Woolf" (edited by Shilo McGiff and Valérie Favre, 2022). While the legacy of *A Room of One's Own* in the United Kingdom and in North America has been the subject of a monograph in French, *Virginia Woolf et ses petites sœurs : Un lieu à soi et sa postérité* (Valérie Favre, forthcoming in March 2026).

However, a comprehensive volume focusing exclusively on the reception of *A Room of One's Own* around the world has yet to be offered to the vast landscape that is Woolf studies. The ambition of such a study is not only transnational but also methodological and cross-disciplinary, and goes beyond the purview of literary history. In the specific case of the reception of *A Room of One's Own*, we can attempt to answer the following questions: which specific translations of *A Room of One's Own* have marked the history of national receptions? How was the essay received in the press? What afterlives has *A Room of One's Own* encountered on the stage, in graphic novels, in museums, in fan fiction, or on social media? How has *A Room of One's Own* been a tool for women's emancipation, and for which women, in various cultural and political contexts? How can we trace the reception of the essay among ordinary readers? Are "misinterpretations" of the essay also productive, and if so what do they teach us about *A Room of One's Own* in particular and reception in general? What kind of objections and re-visions has the essay generated and how do they inform its reception?

Contributions may focus on the following topics, among others:

- specific translations of AROO that have marked the history of the essay's reception
- editions of AROO, book history and material culture
- analysis of a rewriting or adaptation of AROO that has received little attention
- afterlives in the arts and popular culture (iconization, commodification)
- reception and circulation of AROO in newspapers, media, or social networks
- AROO and common readers (reading circles, book clubs, bookstores)
- appropriations and re-visions of AROO by feminists, and lesbian and queer cultures

To respond to this call for papers, please send a title and an abstract of 1,000 to 1,500 words, accompanied by a provisional bibliography and a short bio-bibliographical note, by May 15, 2026, to: woolfianroom@gmail.com

Please note that submission does not guarantee acceptance, we will inform you of your proposal's acceptance by June 15, 2026.

Full chapters (7,000 words, including the work cited section) should be sent by September 15, 2026.

Feel free to contact us at woolfianroom@gmail.com if you have any questions about the volume and/or a possible submission.

Virginia Woolf Society of Turkey Spring 2026 Woolf Seminar Series

Pamela L. Caughie

Virginia Woolf in the Age of a “New Aurality”:
Reprising Scholarship on Woolf and Sound
25 Years On
6 March 2026 - 7 pm (Turkey time)

Eret Talviste

Virginia Woolf’s and Jean Rhys’s Embodied
Writing
17 April 2026 - 7 pm (Turkey time)

Ferda Keskin

Title to be announced.

15 May 2026 - 7 pm (Turkey time)

Registrations will be announced soon. Please send queries to virginiawoolfturkiye@gmail.com

Virginia Woolf Fanzin – Üçüncü Sayı (Ekim 2026) Yazı Çağrısı

Virginia Woolf Fanzin'in ikinci sayısı için katkılarınızı bekliyoruz. Bu sayıda, Woolf'un edebi mirasını, düşünsel dünyasını ve onunla bağlantılı yaratıcı alanları birlikte keşfetmeyi amaçlıyoruz. Yazılarınız aşağıdaki başlıklar çerçevesinde şekillenebilir:

- Virginia Woolf'un yaşamı ve eserleri üzerine özgün değerlendirmeler,
- Bloomsbury Grubu üyeleri ve çalışmalarına dair incelemeler,
- Modernist edebiyatın biçimsel ve düşünsel yönlerine odaklanan yazılar,
- Türkiye'de ve yurtdışında Virginia Woolf ve/veya Bloomsbury Grubu ile ilgili sanatsal üretimlere dair çözümlenmeler,
- Virginia Woolf çevirilerine yönelik eleştirel analizler,
- Woolf'u ilk kez okuduğunuzda edindiğiniz izlenimlere dair kişisel denemeler,
- Virginia Woolf'tan ilhamla üretilmiş görsel sanat çalışmaları,
- Toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bağlamında değerlendirilebilecek deneme, inceleme ve eleştiri yazıları
- Virginia Woolf ve/ya modernist edebiyat üzerine yapılmış akademik çalışmalara dair değerlendirme yazıları.

Bu başlıkların dışında, fanzinin odağına girebilecek diğer yaratıcı ve düşünsel çalışmalarınızı da bizimle paylaşabilirsiniz. Dosya olarak sunmak istediğiniz içerikler hakkında sizinle diyalog içinde olmayı ve farklı dillerde yapılmış çeviri çalışmalarınızı da görmeyi çok isteriz.

*Lütfen yazılarınızı MLA 9. edisyona göre düzenleyiniz. Buna göre, metin içinde referans verdiğiniz çalışmaların metin içi referanslarının MLA 9. edisyona göre yazılmış olması ve bir kaynakçanızın bulunması gerekmektedir. Yalnızca değerlendirme ve araştırma yazısı türünde yazılan yazılar için geçerlidir.

*Fanzin'de yayınlanacak yazılarınızın daha önce yayınlanmamış yazılar olması gerekmektedir.

*Yazılarınıza kısa bir biyografinizi (200 kelime) eklemenizi rica ederiz.

*Yazılarınızın İngilizce çevirisini de yayınlamak istiyorsanız çevirinin sizin tarafınızdan yapılması gerekmektedir.

Yazılarınızı **25 Aralık 2026** tarihine kadar virginiawoolfturkiye@gmail.com adresine gönderebilirsiniz.

Virginia Woolf Fanzine – Call for Submissions for Issue Three (October 2026)

We are now accepting submissions for the second issue of *Virginia Woolf Fanzine*. In this issue, we aim to explore Virginia Woolf's literary legacy, intellectual world, and the creative fields connected to her work. Your contributions may include, but are not limited to, the following topics:

- Original reflections on Virginia Woolf's life and writings,
- Studies on members of the Bloomsbury Group and their works,
- Analytical essays on modernist literature,
- Reviews of artistic works related to Virginia Woolf and/or the Bloomsbury Group in Turkey and abroad,
- Critical and analytical pieces on translations of Virginia Woolf's works,
- Personal essays on your first impressions when reading Virginia Woolf,
- Visual art inspired by Virginia Woolf,
- Essays, reviews, or analyses that engage with gender studies and women's studies in relation to Woolf's work

- Review essays on academic works about Virginia Woolf and/or modernist literature.

We also welcome submissions that are not listed above but align with the spirit and focus of *Virginia Woolf Fanzine*. We would be happy to engage in dialogue regarding works you wish to submit as files, and we are especially interested in seeing translation projects in different languages.

*Please style your papers according to MLA 9th edition. According to this, the works you cite within the text must follow MLA 9th edition for in-text citations, and you must include a bibliography. This applies only to pieces written as essays, review essays or research articles.

*We kindly ask you to include a short biography (200 words) with your submission.

*If you would like the English translation of your texts to be published as well, the translation must be done by you.

Please send your submissions by **December 25, 2026** to **virginiawoolfturkiye@gmail.com**

Bu sayıya katkıda bulunan kişilerin kısa biyografileri

Mesrure Melis Bilgin Koen

Kapak İllustrasyonu: “The Reader: The Other Side of the Mind”

Dr. Öğretim Üyesi, Mesrure Melis Bilgin Koen, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Anne-Laure Rigeade

Anne-Laure Rigeade holds a PhD in comparative literature and is an associate professor at UPEC (Université Paris-Est Créteil). She has been working for several years on the French reception of Virginia Woolf: the translations, the critical reception, and the editorial choices. Among others, she co-edited *Recycling Woolf in contemporary Art and Literature* (Routledge, 2022) with Caroline Marie and Monica Latham. She also recently published a paper entitled “The Reception of Virginia Woolf in France: 100 years (1921-2021)”, in *The Edinburgh Companion to Virginia Woolf and Transnational Perspectives* (Elisa Bolchi, Maria Rita Drumond Viana, Alice Davis Keane, Monica Latham, Sayaka Okumura, Mine Özyurt Kılıç (eds), Edinburgh University Press, 2025). She is also one of the co-editors of *Virginia Woolf's Reading notebooks 14 and 46* (Brepols, 2026).

Destine Berfin Sever

Destina Berfin Sever, İzmir doğumlu bir hukukçu, insan hakları ve toplumsal cinsiyet araştırmacısıdır. Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunudur; Galatasaray Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku Yüksek Lisans Programı'nı tamamlamış, Yaşar Üniversitesi Kamu Hukuku Yüksek Lisans Programı'nda tez çalışmasını sürdürmektedir.

Akademik ve mesleki çalışmalarının yanı sıra edebiyatla da ilgilenmekte; şiir ve öykülerinde hayatın küçük ayrıntılarını, insanın iç dünyasındaki dönüşümle birlikte ele almaya çalışmaktadır. 2011 yılında *Günışığı* Kitaplığı tarafından düzenlenen Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nda üçüncülük ödülüne layık görülmüştür.

Duygu Çelik

Doç. Dr. Duygu Çelik Burkay, Munzur Üniversitesi Sahne Sanatları Bölümünde görev yapmaktadır. Akademik çalışmaları anadilde tiyatro, tiyatrodaki sansür, geleneksel tiyatro formları üzerine yoğunlaşmaktadır. Uluslararası literatüre katkıda bulunan akademik çalışmalarını Routledge, Palgrave Macmillan ve Walter de Gruyter gibi prestijli yayınevleri yayınlamıştır. Burkay ayrıca pratik alanda oyun yazarlığı, dramaturgluk ve yönetmenlik de yapmaya devam etmektedir.

Ecrin Yücel

1999 yılında Bursa'da doğdu. 2017 yılında Yıldırım Bayezit Anadolu Lisesi'nden, 2021 yılında ise Bursa Uludağ Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl pedagojik formasyon eğitimini tamamlayarak çeşitli eğitim kurumlarında öğretmenlik yaptı. 2026 yılı itibarıyla Marmara Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. Orta düzeyde İngilizce, Almanca ve Yunanca bilen Yücel; mitoloji, tarih, modern edebiyat, çocuk edebiyatı ve sinema alanlarıyla yakından ilgilenmektedir.

Ekin Köklü

Ekin Köklü 2018 yılında TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Hacettepe Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları alanında yüksek lisansını tamamladı. Şiirleri ve öyküleri çeşitli dergilerde yayımlandı. Hâli hazırda editörlük ve redaktörlük yapmaktadır.

Eleonora Tarabella

Eleonora Tarabella is currently a PhD student in English literature with an investigation concerning animals in Woolf's and Mansfield's texts. She wrote books on Virginia Woolf and Violette Leduc. She also translated and edited Virginia Woolf nel suo diario by Victoria Ocampo. Articles and reviews appeared in *Virginia Woolf Bulletin*, *The Text*, *Note*, *La rivista intelligente*, and *Il colibri*. She is employed by the Italian Ministry of Culture.

Hande Koçak

HANDE KOÇAK (1982), ilk ve orta öğrenimini Erzurum'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden lisans, İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nden yüksek lisans derecesi aldı. 2005-2014 döneminde *Kitap-lık*, *Varlık*, *Kül Öykü Gazetesi*, *Karagöz Edebiyat*, *Bilim ve Ütopya* ve *Psikeart* başta olmak üzere birçok süreli yayında eleştiri, inceleme, tanıtım, öykü, deneme türlerinde yazılar yazdı. Northrop Frye, S. T. Coleridge, Herman Melville, Edgar A. Poe gibi yazarlardan edebiyat, Robert C. Allen, Thomas Piketty gibi yazarlardan iktisat tarihi kitapları çevirdi. İş Bankası Kültür Yayınları Hasan Âli Yücel Klasikler Dizisi'nde tam zamanlı editörlük yaptı. Viyana'da yaşıyor. Yazmadığı zamanlarda çeviri ve serbest editörlük yapıyor. Eserleri: *Uyanmadan Önce Gezegem* (Anlatı, YKY, 2014), *Seyelan* (Şiir, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2021), *Dağpaklayan* (Deneme, Sel Yayıncılık, 2025).

Nilüfer Kuyaş

Nilüfer Kuyaş is an author based in Istanbul. She has published five novels, two books of essays and a short story collection. She graduated from Robert College in Istanbul, received her BA in philosophy at Wellesley College, Massachusetts and got an MA in social psychology at Boğaziçi University. She regularly contributes essays to the online cultural journal k24 where she has been on the editorial board since its inception in 2015. From its foundation in 2018 up to the end of 2023, she worked as a program coordinator in Kırathane-Istanbul Literature House and as editor for the non profit publisher Kırathane Books, where in 2018 she edited the Turkish translation of the novel *Four Walls* by Vangelis Hatzianidis, and in 2021, she translated into Turkish and published the poems of Paolo Colombo, *Not In Sleep Nor In Water*.

Özlem Gülen

Özlem Gülen, Haliç Üniversitesi İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümü'nde doktor öğretim üyesidir. Doktora derecesini İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Programı'ndan, Avrupa Birliği görsel-işitsel politikası bağlamında çeviride çokkültürlü feminist yaklaşımları ele aldığı teziyle almıştır. Akademik çalışmaları feminist çeviri yaklaşımı ve pratiği başta olmak üzere, görsel-işitsel çeviri, toplumsal cinsiyet, çokkültürlülük ve yazınsal çeviri alanlarında yoğunlaşmaktadır. Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış makaleleri, kitap bölümleri ve çeşitli bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri bulunmaktadır. Haliç Üniversitesi'nde bölüm başkanlığı, dekan yardımcılığı ve çeşitli idari görevler üstlenmiştir.

Valérie Favre

Valérie Favre is an associate professor of English at Paris 1 Panthéon-Sorbonne. Their research focuses on feminist, intersectional, and queer approaches to literature and on Virginia Woolf's reception in England, North America,

and France. They have published several articles and book chapters on Woolf's literary, critical, and political legacy in journals such as *Études Anglaises*, *Études Britanniques Contemporaines*, *Sillages Critiques*, the *Virginia Woolf Miscellany* and the *Woolf Studies Annual*. With Shilo McGiff, they have coedited issue n°99 of the *Virginia Woolf Miscellany* ("Portmanteau Woolf," 2022). Their first monograph, entitled *Virginia Woolf et ses petites sœurs : Un lieu à soi et sa postérité* will be released in March 2026 (Presses Universitaires de Lyon).